

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENECE

Inserati:
Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . „ 15 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petstvrsta po 20 vin.

Poslano:
enostolpna petstvrsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Po sarajevskem atentatu.

Dohod rajnih žrtev na Dunaj.

Dunaj. Prevoz zemeljskih ostankov nadvojvode prestolonaslednika Franca Ferdinanda in vojvodinje Hohenberg na Dvor je bila impozantna sožalnica, ki je na prebivalstvo globoko učinkovala. V prvih večernih urah so hiteli Dunajčani in Dunajčanke iz vseh okrajev proti Dvoru in na ceste, skozi katere je šel pogreb s kolodvora na Dvor. Možje in žene so nosili žalne trakove, veliko jih je tudi imelo priljubljeno cvetlico rajne dvojice rdečo vrtnico, zavito v tanko črno tančico. Tiho in mirno se je ljudstvo v špalir razvrstilo za špalirjem policije od južnega kolodvora do Dvora. Vozovi in poulična železnica ni vozila. Pred južnim kolodvorom so stali zidovi ljudi. Raz kolodvorsko poslopje vibriralo mogočne črne zastave, vhod v vestibul je črno preoblečen, široke stopnice so pogrnjene s črnimi preprogami. Sredi dvorne čakalnice stojita katafalka, na katero postavijo krsti, ko se bosta blagoslovili. Ob 9. uri zvečer se pripeljeta h kolodvoru oba mrliška voza, ob pol 10. uri prikoračajo vojaki: ena častna stotinja z zastavo in z godbo pešpolka št. 32, pred kolodvorom se postavi dve pehotni stotnji in en ulanski eskadron. Na peronu se zbere dunajski častniški zbor, na čelu mu zborni poveljnik pl. Schemua, navzoč je tudi vojni minister, armadni nadzornik, deželno-brambni minister, načelnik generalnega štaba in veliko generalov. Okoli 10. se pripelje nadvojvoda Karel Franc Jožef. Ko udari ura 10, pripelje vlak. Habi Acht!, bobni zadone, trobente zatrobijo generalni marš. Podčastniki prinesejo prestolonaslednikovo, sluge krsto vojvodinje Hohenberg iz voza v vestibul. Med tem izstopijo iz vlaka najvišji dvorjan baron pl. Rumerskirch, polkovnik dr. Bardolff, major Höger, korvetni kapitan Uhlir, major Hüttenbrenner, dvorni računski svetnik Mathes, dr. Fischer in dvorna dama grofica Lanjus, ki so ob dolgem pogrebu iz Sarajeva skozi Bosno in Hercegovino čez Jadransko morje in po železnici iz Trsta na Dunaj spremenjili žrtve pobešnega jugoslovanskega svobodomislstva. Nadvojvoda Karel Franc Jožef, ki je krstama s princem Lobkowitzem sledil, je v dvornem

čakalnem salonu pokleknil. Ko je sedanjí prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef zagledal krsti, je prišel glasno jokati; že prej so opazili, da je veliko jokal. Dvorni župnik z dvorno duhovščino blagoslovi mrljica. Krsti nato dvignejo, ju neso po stopnicah in ju položijo v mrtvaška vozova. Pogreb se prične pomikati na Dvor. Globoko ginjeni Dunajčanje so nemo s solzami in z glasnim ihtenjem gledali pogreb, ki se je pomikal skozi Princ Evgenovo cesto mimo Belvedera, čez Schwarzenbergov trg po Ringu skozi zunanja vrata na Dvor. Krsti so na Švicarskem dvorišču dvignili z voz in ju prenesli v poslaniško dvorano, od tu pa v dvorno župno cerkev, kjer so rajnika zopet blagoslovili, nato so pa cerkev zaprli.

Demonstracije po včerajšnjem mrtvaškem sprevedu na Dunaju.

Dunaj. Včeraj po mrtvaškem sprevedu z južnega kolodvora na dvor so bile na Dunaju velike protisrbske demonstracije, ki so trajale do 1. ure zjutraj. Po sprevedu je vse hitelo proti Favoritski cesti v Pavlansko ulico, kjer se nahaja srbski konzulat. Demonstrantje so opetovano poizkušali prodreti kordon policistov ter so udarjali po konjih policijskih stražnikov. Kadar je hotela policijska straža energično nastopiti, so demonstrantje peli cesarsko pesem. Urednik »Reichspost« Wagner je zagrabil za uzo konja nekega policijskega stražnika in konja tako porinil ob stran. Tako so demonstrantje udrli naprej. Proti stražnikom je bila opetovano vržena opeka, oddanih je bilo več slepih strelcev, več oseb je imelo nagovore, čuli so se ogorčeni klici proti Srbiji. Demonstrantje so zažgali tudi neko srbsko zastavo. Pred srbskim konzulatom je policija aretirala več demonstrantov. Ko je del demonstrantov poizkušal prodreti do ruskega poslaništva, je to policija preprečila. Demonstrantje so udrli tudi pred stanovanje srbskega poslanika Jovanovića, ki je na pol droga imel na hiši izobešeno srbsko zastavo. Množica je zahtevala, da mora srbska zastava izginiti. Množica je pela »Die Wacht am Rhein« (!), princ Evgenovo pesem in cesarsko himno. Neki gospod je imel govor, katerega je zaključil: »Jutri na svidenje!«

Prestolonaslednikova oporoka.

Praška »Union« poroča, da so v najvišjem dvornem uradu 30. m. m. od-

prli prestolonaslednikovo oporoko. Varni sirot bo grof Jaroslav Thun. Prestolonaslednikovi otroci podedujejo posestva Konopist, Chlumec, Artstetten in zavarovalno vsoto, ki jo mora izplačati inozemska zavarovalna družba. Zavarovalna vsota ni tako visoka, kakor se je prvotno trdilo. Oporoka določa, da naj se izvede pokop prestolonaslednikov v Artstettnu tako, da ne bo navzoč noben član cesarske hiše.

Sirote

se pripeljejo danes popoldne ob pol 5. uri na Dunaj. Spremljala jih bo njih teta, najmlajša sestra rajne vojvodinje Hohenberg. Izstopijo v Belvederu, kjer ostanejo do sobote. Danes zvečer jih pripeljejo h krston staršev, kjer bodo sirote po končanih vijalijah molile.

Dvorno žalovanje.

Vsled najvišje odredbe traja dvorno žalovanje za pokojnim prestolonaslednikom Francom Ferdinandom od danes 3. julija naprej šest tednov in sicer je za prve štiri tedne odredjeno veliko dvorno žalovanje, naslednja dva tedna od 31. julija do 13. avgusta pa malo dvorno žalovanje.

Zapeljivci mladine se ne upajo več na svetlo.

Sarajevo. Srbski radikalni listi »Srbska Reč«, »Narod« in »Otažbina« so začasno ustavili svoje izhajanje. Istotako list »Istina«. Hujskanje zgoraj treh imenovanih listov je bil glavni povod za nesrečno razpoloženje med mladino v Sarajevu.

Čehi o lažeh v srbskem časopisu.

Praga. Pod naslovom »Laži srbskega časopisja« piše glasilo češkega konservativnega veleposestva »Hlas Naroda« o glasovih v belgrajskem časopisu glede sarajevskega atentata in prvi med drugim: Ena največjih nesramnosti je, ako zloglasni belgrajski »Mali Journal« trdi, da so vest o groznem umoru sprejeli Čehi v Pragi hladno. Namen te izmišljene vesti je jasen. Lojalnost češkega ljudstva ne potrebuje varstva srbskih fanatikov. Toda karakteristično je za srbsko časopisje, kako hujška sistematično proti monarhiji. Srbska vlada tolerira to hujskanje in zato je največja politična hinavščina, ako sedaj srbski poslanik v Berlinu izjavlja, da se ne more delati za sarajevski umor odgovornega vsega naroda. Kdor pozna način pisave srbskih listov, njihovo noro hujskanje proti avstrijski vladarski

hiši, njihova lažnjiva poročila o vsem, kar se tiče monarhije, se ne sme čuditi, da se zapeljani mladi ljudje srbske narodnosti, ki jih vsa leta že pripravila to časopisje, priznavajo za anarhiste ter označujejo sarajevski atentat za izraz svojih stremeljenj. Srbska vlada ima mnogo na svoji vesti in tudi najlepše stilizirane izjave ne morejo dementirati tega fakta.

Nadvojvodo Franc Ferdinanda so nameravali umoriti že pred pol letom.

Inomoška policija se je že pred pol letom bavila z afero, ki je takrat ostala brez posebnih posledic, ki pa izgleda danes v popolnoma drugi luči in dokazuje, da se je zarota proti prestolonasledniku pripravljala v Srbiji že dolgo pred napadom. Bilo je lansko leto spomladi, ko se je neka natakara iz Kufsteina, ki je bivala pri so-rodnikih v Inomostu, seznanila v hotelu »Central« s srbskim medicincem I. Stankovićem. Stanković je eden izmed 50 srbskih dijakov, ki študirajo s podporo neke belgrajske ustanove na inomoški univerzi. Med pogovorom je postal dijak ginjen in je dejal: »Glej, meni ni ničesar na življenju, ker vem, kaj me čaka!« Pri tem je potegnil revolver iz žepa in nadaljeval: »S tem moram umoriti zelo visokega gospoda!« Pristavil je še, da je bil izbran za to nalogo potom srečkanja. Ko ga je natakara vprašala, če je napad nameravan proti cesarju, je odgovoril dijak: »Ne, proti naslednjemu.« Naslednji dan se je deklica vrnila v Kufstein in povedala očetu, kaj ji je pravil dijak. Oče se je takoj odpeljal v Inomost ter ovdal zadevo policiji. Stanković je bil takoj aretovan, in vsled odredbe dunajske državne policije, ki je takoj večje število svojih ljudi poslala v Inomost, so aretovali skoro vse srbske dijake in izvršili pri vseh hišne preiskave, pri katerih pa niso našli ničesar obtežilnega. Srbski dijaki niso hoteli o kakih zarotah ničesar vedeti, priznali so pa, da je prestolonaslednik v njihovi domovini zelo osovražen in da zna vsak srbski dijak izdelovati bombe, ker se to uči že v gimnaziji. Stanković je izpovedal, da je hotel izgledati napram deklici le kot interesanten človek. Njegovih besedi zato ni smatrati za resne. Po končanih poizvedovanjih so vse dijake razen Stankovića izpustili na svobodo. Stankovića so izročili deželnemu sodišču na podlagi § 64. k. z. (žaljenje člana cesarske hiše). Vsled negotovih izpovedi omenjene nataka-

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.
(Dalje.)

Radegost je ostrmel za hip. Z roko je šinil preko čela in je vprašal hripavo: »Ali je res? Boj se večnih bogov, Prebignjev! Ali je res?«

»Resnico ti govorim,« je potrdil Pribignjev mirno. »Podrli smo Svetovidovo svetišče, in zdaj častimo samo Krista, Boga resnice in prava.«

Tedaj se je Radegost vzravnaval. Dvignil je desnico in oči so mu plamtele v divjem srdcu. »Prinesli ste mi izgubljeno pravo, in čist sem zdaj pred Sloveni,« je govoril, in glas se mu je tresel vsled silnega gnjeva. »Bogovi so me kaznovali tedaj, ko sem ponudil kruh in sol človeku, ki jih je žalil. A zdaj so mi odpustili, in žrec leži pred mano, kaznovan od pravečnih bogov... Hvala vam, da ste mi prinesli pravo nazaj. A nikoli več se ne vrnem nazaj — nazaj med izdajice in klevetnike sinjih slovenskih bogov. Naj vas kaznujejo bogovi za to. Jaz ostanem tu, in bogovi ostanejo z mano.«

In Radegost se je okrenil. Ponosno je odšel s trate in ni pogledal nikogar. Pribignjev in Volčan sta ostrmela in

sta se spogledala. Ostrmel je tudi Borut, ki je prihitel od matere, da pozdravi očeta. Slisal je njegove zadnje besede in je ostrmel.

»Oče!« je zaklical. A Radegost ga ni čul. Šel je naravnost v hišo in se ni ozrl več nazaj. Borut se ni pomišljal dolgo. Hitel je za očetom v hišo. Ozrl se je kroginjrog in je zagledal očeta, ki je sedel tam v kotu in si je podpiral glavo z rokami.

»Oče!« je zaklical in je padel pred njim na kolena. Oklenil se je njegovih nog, pa mu je gledal v mračni obraz.

Radegost je dvignil glavo in se je ozrl za trenutek v sina. Za hip so mu začarele oči vsled radosti. Toda takoj se mu je pomračil spet obraz. »Kaj iščeš tukaj?« je vprašal neprijazno. »Ali ne veš, da izdajice nimajo strehe v moji hiši?«

»Pojdem, oče,« je odvrnil Borut. »Samo eno prošnjo mi usliši. Ne srđi se na ubogega starčka in mu oprosti. Zadnja moja prošnja je to. Izpolni mi jo, oče! Potem pa grem spet — v daljni svet grem nazaj.«

A Radegost ga je sunil od sebe, da se je Borut opotekel. »Enkrat sem ti že rekel, dami ne hodi pred oči,« je govoril in je namršil obrvi. »Imel sem sina, in ta je bil mladeč. Ali ti si izdajica, za katerim kažejo Sloveni s prstom. Niti pred oči se jim ne upaš, ker

si zatajil svojo kri! Izdajica si — izvržek rodu...«

A tedaj je skočil Borut na noge. Ponosno se je vzravnaval pred očetom, in oči so se mu zasvetile. »Nisem izvržek, oče,« je zaklical. »Ne sramujejo se me Sloveni, ampak me spoštujejo. Jezdil sem preko gorotanske zemlje, in Sloveni so me pozdravljali: To je Borut, Radegostov sin... Ne bom se hvalil, oče, kako sem se bojeval z Obri. Volčana vprašaj, pa ti pove, kdo ga je rešil pasjeglavske sulice. Tam zunaj stoji moj obrski konj, in za sedlom je marsikaka draga stvar, uplenjena pasjeglavec in Nemcem. Ne bom se hvalil, oče.«

Radegost je dvignil glavo, pa je gledal začudeno sina. Zagorel je bil Borutu obraz, in njegovi udje so se okrepili v tem času, ko ga ni bilo doma. Bil je mladeč, poln junaštva in neupogljive moči. Radegostu so se zasvetile oči pri misli, da je to njegov sin, kri njegove krvi, duša njegove duše. Gnjev in srd sta mu ginila, in videl je pred sabo samo mladeča, ki je govoril ponosne besede in je bil poln samozavesti. »V boju si bil?« je vprašal, ko je sin umolknil. »Povej, ali so napadli sovragi mirne Slovene?«

»Kot roj kobilic so napadli pasjeglavci Slovene,« je odvrnil Borut in je zardel v navdušenju, ko se je domislil krvave bitke. »Požgali so selišča ob

Zili; a ob Dravi smo jih zalotili. In niti eden nam ni ušel.« — In Borut je pripovedoval z živimi besedami. Radegost pa je hodil po izbi gori in doli. Poslušal je, in tuintam se mu je skrčila pest. »Kleti sovragi!« je zamrmral. »O, da mene ni bilo poleg! Da me ni bilo! Pa nisem vedel za to — za vojno nisem vedel...«

Ko je Borut prenehal, je obstal pred njim. Gledal mu je dolgo v obraz, in mračno lice se mu je jasnilo vedno bolj. »Borut,« je izpregovoril naposled, »vrlo si se obnašal in v boju nisi zatajil svoje krvi. Pokazal si se mladca, kakršen mora biti Sloven. Sramote mi nisi napravil in si proslavil moje ime... Zdaj mi pa povej, zakaj si izdal očeteve bogove, ki so nas vodili od zmage do zmage? Zakaj si storil to?«

Borut se je čudil, da se je oče tako hitro izpremenil. Presenetilo ga je, in v prvem trenutku ni vedel, kaj bi odgovoril. Pogledal je očetu v obraz in tedaj šele je zapazil, da je oče od poltja sem zelo shujšal. Zaslutil je, da je nemara on kriv tem brazdam, ki so se začrtele v očetovem licu. Oj, saj je vedel, da ga ljubi oče; vedel je, da trpi raditega, ker ga je pogljal v daljni svet. Trd in nepristopen je bil Radegost na zunanje; a kdo ve, kaj se mu je godilo v duši? Kdo ve, koliko je trpel? — In Borut je izprevidel zdaj vse to, in srce se mu je razmehčalo v bridki bolesi.

rice pa so ga morali izpustiti, vendar pa so ga za vselej izgnali iz Avstrije. Stanković je potem odpotoval v Berlin.

Cesar Viljem

zelo obžaluje, ker se ne more osebno navzoč pri pogrebu svojega prijatelja. Kakor poroča »Neues Wiener Tagblatt«, ne pride cesar Viljem k pogrebu, ker ga je napadlo trganje v ledjih. Dunajska »Reichspost« pa piše, da je cesar Viljem s svojo odpovedjo protestiral, ker so malenkostni dvorni uradniki znali zadržati več vladarjev od pogreba, ki so se že priglasili in so tudi znižali pomen žalobnega slavlja. Dvorne sarže, piše »Reichspost«, ki so to zakrivilo, niso mogle napraviti vladarski hiši in državi slabše usluge.

Priznanje Cabrinićev.

»Wiener Allgemeine Zeitung« (poluradno glasilo) objavlja 2. t. m. sledeče poročilo iz Sarajeva: Napadalec Cabrinić je danes svoj zločin popolnoma priznal. Pred nekaj tedni je sedel v Belgradu v neki kavarni, kjer je čital časopis, v katerem je bilo naznanjeno, da pride nadvojvoda Franc Ferdinand koncem junija v Sarajevo. Časopis je nesel Principu, katerega je že dolgo časa poznal. Nato sta se dogovorila, da se bosta bodoči dan sestala v bližini nekega parka. Tam sta se res sestala in sklenila, da hočeta kot Srba umreti za svojo domovino. Sklenila sta, da bosta v Sarajevu usmrtila prestolonaslednika, njegovo ženo in vse spremstvo. Obrnila sta se pred vsem na Milana Pribičevića, tajnika »Narodne Obrane«, ki zdaj pripada srbski armadi kot namestnik načelnika generalnega štaba. Pribičević je leta 1906. kot nadporočnik dežertiral iz avstro-ogrške armade in je brat poslanca hrvaškega sabora Svetozarja Pribičevića. Milan je oba napotil na srbskega četaša Ciganjevića, ki je zdaj uradnik srbskih državnih železnic. Ciganjević je izjavil, da jima lahko preskrbi bombe iz arzenala v Kragujevcu, a zahteval je, da morata tako postopati, kakor bo on ukazal. Principu in Cabriniću je dal šest bomb in šest revolverjev in je naročil, da morata še za štiri metalce bomb poskrbeti. Ko bo eksplodirala prva bomba, naj vržejo vsi zaročniki bombe proč. Vsak napadalec naj drži v desni roki bombo, v levi pa steklenico s cijankalijem, ki naj jo takoj izpije, ko bo vrgel bombo. Principu je dal Ciganjević toliko cijankalija, kolikor zadošča za smrt 6 oseb. V Belgradu sta najela še tretjega tovariša, dijaka Trifko Grabeša. Zaročniki so došli v Sarajevo vsak zase. Bombe so se razdelile na dan napada ob pol 10. uri dop. v Fleini čevi slaščičarni. Bombe, revolverje in cijankali je pomešal Princip, ki je vse razdelil med zaročnike. Cabrinić je tudi priznal, da so še trije zaročniki, ki jih pa ni hotel imenovati. Ko so še nekoliko v slaščičarni posedeli, so se odstranili. Cabrinić se je postavil pri Kumanja mostu, Princip na Appelovem nabrežju. Grabeš je bil od njega nekaj sto korakov oddaljen. Princip je priznal, da mu je dal bombo res Ciganjević, a povedati ni hotel, kdo da so še neznan štiri zaročniki. Strašno je potrj, ker se boji smrti. Rekel je: »Kesam se svojega hudodelstva, ker so me moji tovariši pustili sramotno na cedilu. Tudi oni bi bili morali vreči bombo, a strahopetni lopovi tega niso storili. Da se maščujem, jih izdam. Zdaj me pustite pri miru, jutri izpovem vse podrobnosti.« Preiskovalni sodnik: »Zakaj zdaj ne izpoveš?« Princip: »Ker hočem povedati vse podrobnosti in moram zato zbrati svoje misli. Če bi bil zdaj prost, bi letal po Sarajevu in klical, dokler bi ne ohripel: Na grmado s Srbi!« Dne 1. t. m. so v Praganu aretirali tudi Grabeša. Vladni komisar Gerde ga je še ponoči zaslišal. Grabeš je pripoznal, da je v slaščičarni prevzel bombo, revolver in cijankalij. Bombe zato ni vrgel, ker je videl, da sta bila prestolonaslednik in vojvodinja smrtno zadeta. — Če je vse res, kar je izpovedal Cabrinić, pokaže bodočnost.

Povzročitelj sarajevskega atentata — srbski major Milan Pribičević?

Berlin. »Vossische Zeitung« poroča z Dunaja: »Preiskava v Sarajevu je dognala, da je povzročitelj bombne zarote proti prestolonasledniku Francu Ferdinandu major v srbskem generalnem štabu, Milan Pribičević, ki je leta 1909. sestavil statut za revolucioniranje jugoslovanskih dežel v monarhiji. Milan Pribičević je bil prvotno avstro-ogrski častnik, a pozneje izstopil iz avstrijske armade in vstopil v srbsko vojsko iz nacionalnega navdušenja. V Srbiji je prevzel vodstvo oddelka one sekcije, ki se bavi z revolucioniranjem Slovanov v avstro-ogrski armadi. Brat Milana Pribičevića je Svetozar Pribičević,

glavni urednik zagrebškega »Srbobran«, duševni vodja hrvatske srbske koalicije v hrvatskem saboru. Oba druga brata Valerijan, ki je pop, in Adam, bivši hrvaški deželni uradnik, sta bila svojčas zapletena v zagrebško veleizdajsko afero. Ko je bil takrat Adam aretiran, je hotel izvršiti samoumor. Valerijana Pribičevića je letos hrvatsko srbska koalicija kljub protestu hrvatske vlade kandidirala v sabor, vsled česar se je stališče koalicije kot vladne stranke zelo omajalo, kajti avstro-ogrski vladni krogi so bili poučeni iz Beograda, da zopet obstoje med srbskimi politiki v Zagrebu in srbsko revolucionarno propagando v Belgradu zveze, ki pa se ne morejo kontrolirati, ker temelje na sorodstvenih odnosih njihovih bratov Pribičevićev.

Pribičević v Zagrebu.

»Hrvatska« trdi, da se je mudil znani srbski major Pribičević pred osmimi dnevi v Zagrebu, kar se pa ne potrjuje, pač pa trde, da se je Pribičević pred dvema mesecema mudil v Zagrebu.

Zadnji trenutki prestolonaslednika in njegove soproge.

Neki očividec poroča o zadnjih trenutkih rajnikov. Ko je zadela prestolonaslednika krogla, ni takoj umrl. Ko je dirjal avtomobil v konak, je nekoli-kokrat še pogledal, medtem ko je vojvodinja umrla takoj, ko jo je zadela krogla. Ko so nadvojvodo in vojvodinjo položili na blazini, so došli zdravniki, ki so takoj dognali, da je vojvodinja že mrtva. Njen obraz se je prijazno smehljaj, najbrže ni čutila najmanjšega smrtnega boja. Krvnih sledi od zunaj ni bilo videti, ker se je izlila kri v notranje telo. Tudi prestolonaslednikov obraz ni bil čisto nič izpremenjen. Kljub vsem znakom smrti so poizkušali zdravniki prestolonasledniku še pomagati, nakar se je izlila kri na zunaj. Nadvojvoda se ni premaknil, moral je nekaj minut prej umreti. Kroglice iz trupla zato niso izvele, kakor so prej nameravali. Deželnega načelnika Potioreka, ki je bil med vožnjo in po napadu pri prestolonasledniku, je zadel živčni »chok« in je omedlel. Zdravniki so ga le z veliko težavo k zavesti spravili. Baron Rumerskirch in polkovnik dr. Bardolf sta glasno plakala.

Requiem za nadvojvodo Franca Ferdinanda in vojvodinjo Hohenberško na gradu Hlumecu.

Praga. V sredo, na dan obletnice poroke prestolonaslednika Franca Ferdinanda z vojvodinjo Hohenberško se je vršil v grajski cerkvi v Hlumecu requiem za pokojna, ki so se ga udeležili otroci pokojnikov, vsi v gradu navzoči člani plemstva in vse služabništvo v gradu.

V Bosni in Hercegovini mirno.

Uradno se poroča, da je tako v Sarajevu kakor v provinci popolnoma mirno. Zasebno se poroča: 1. t. m. so več oseb radi takih zločinov aretirali, ki spadajo pod postavbo prekega soda, a najbrže jih pred prekri sod ne postavijo, ker niso dani vsi pogoji in ker so opazili, da v velikem razburjenju prebivalstvo splošno denuncira. Dognano tudi ni, če je bil ob uri, ko se je zločin zgodil, že proglašen v dotični ulici prekri sod. Cigane nameravajo iz Bosne izgnati. Tudi v provinci so več oseb zaprli, med njimi dva mlada človeka, ki sta intimno z napadalcema občevala. Tudi dva sotrudnika »Srbske Rječi« sta aretirana. Napadalec sta občevala s sinovi veliko sarajevskih srbskih rodbin, ki so jih zaslišali. Slaščičarja, v katerega slaščičarni sta se napadalec pred napadom mudila, so zaprli. Značilno je, da je bil Princip dan pred umorom izključno v družbi svojega sošolca Svare, katerega oče je načelnik državnega pravdnštva.

Protisrbske demonstracije na Hrvatskem.

V Zagreb dohajajo poročila o protisrbskih demonstracijah v raznih krajih Hrvaške. 1. t. m. ponoči je v Osijeku kakih 50 oseb demonstriralo proti Srbom in proti koaliciji. Na palači dr. Maksimovića, sorodnika rajnega patriarha Brankovića, je bilo ubitih več oken. V Djakovu so se 1. t. m. obnovile protisrbske demonstracije. Stotero glava razljučena ljudska množica je korakala po mestu in klicala: »Proč s Srbijo! Proč s morilci! Slava Francu Ferdinandovemu spominu!« Opustošili so več srbskih hiš. Škofu Krapacu so prirejali ovacije. Demonstrirali so osebno proti koalicionašem in proti poslancu Ribaru. Tudi v Brodu ob Savi so bili 1. t. m. veliki protisrbski izgredi. Srbsko cerkev, šolo in veliko srbskih hiš so oplenili. Okrajni načelnik je proglasil malo obsešno stanje. V Zagrebu je mirno. V mestu so zbrali

veliko policistov in orožnikov. Policija je dognala, da je v Narodni kavarni urednik Demetrović goste hujškal proti manifestantom. Podpiral ga je njegov sotrudnik Bornenussa. Iz kavarne so metali na manifestante stole in kamenje, manifestanti so šele nato v kavarno vdrl in vse razbili. Škodo cenijo na 6000 kron.

Vtihadpljenje bomb iz Srbije v Bosno.

Dognali so, da so že večkrat poizkušali iz Srbije v Bosno vtihadpljati bombe. Osebito med balkansko krizo so večkrat poizkušali poslati emisarje velesrbske propagande v Bosno, a bombe so še vedno pravočasno dobili in napade preprečili. Bombe, ki so jih poizkušali vtihadpljati, so bile zavite v svilo in carinskim uradom kot svila napovedane.

Zaključitev bosensko-hercegovskega sabora.

Sabor se na željo voditeljev strank zaključil. Poslanci izgube imuniteto. Izgnali so srbskega časnika Karja Kobasico.

Pravična konfiskacija.

Fulj. Glasilo tukajšnje laške stranke »Giornaleto«, ki je v zvezi z atentatom v Sarajevu napadal vse Jugoslovane, zlasti pa domače Hrvate sploh, je bilo včeraj zaplenjeno.

Srbsko časopisje o napadalcih.

Po našem uradnem brzojavu posnemamo: Belgrajski listi protestirajo zaradi protisrbskih dogodkov v Sarajevu in v Mostaru radi zločina dveh prenapetih mladičev, za kar srbsko prebivalstvo ne more biti odgovorno. »Balkan« zahteva, naj srbska vlada pri avstrijski radi preganjanja Srbov protestira. — »Tribuna« poroča, da namerava Omladina prirediti protestni shod. »Mali Zurnal« trdi, da se je Princip v zaporu usmrtil. »Piemont« piše: Glasnemu protestu napadalec Zeraića je sledil Principov protest. Njegovo dejanje pojasnjuje bosenski vladni zistem (ki je Srbe negoval, Hrvate pa zatiral). Okoliščina, da je izvedel Princip osvetlo na Vidov dan, ki je bil izbran za obupno dejanje »mladega mučenika«, pokaže čin v »razumljivejši in bolj naravni luči«. Če bi ne bil nadvojvoda ravno na Vidov dan iskal ovacij v Sarajevu, bi najbrže še živel. Tudi v Srbiji nihče Principovega dejanja ne odobrava. Begrajski uradni list poroča, da je srbski prestolonaslednik princ regent Aleksander v kraljevem imenu ukazal za rajnim avstrijskim prestolonaslednikom osemdnevno dvorno žalovanje od 29. junija do 6. julija.

Žalost v Berlinu.

V Berlinu so povodom današnjega pogreba avstrijskega prestolonaslednika in njegove soproge razobesili veliko črnih zastav.

Prevoz trupel prestolonaslednika in njegove soproge po slovenski zemlji.

Dodatno k včerajšnjim poročilom smo še prejeli:

Iz Košane na Notranjskem. Prva občina na kranjskem ozemlju, skozi katero sta se peljali trupli prebлага prestolonaslednika in njegove soproge, je na najdostojnejši način izkazala pokojnikoma zadnja čast. Nad vasjo Dol. Košana se je zbrala ob železniški progi šolska mladina z učitelstvom in šolsko zastavo v flor zavito, Košansko pevsko društvo z zastavo in korporativno, Kat. slov. izobr. društvo z zastopniki »Orla«, okr. podružnici »Slov. Straže«, zastopniki občinskega odbora in mnogo občanov. Ko je pripeljal dvorni vlak mimo, je vse občinstvo klečalo in ihtelo, zastave pa so s priklanjanjem izročale zadnje pozdrave Nj. c. kr. Visokosti in njegovi soprogi. Jokajoča se je razšla velika množica po odhodu vlaka. Po Košani vihrajo žalne zastave — ljudstvo pa je potrto. Iz drugega dela občine se je pa zbralo nebroj ljudstva nad vasjo Gor. Košana.

Slavina. Mnogoštevilno ljudstvo s svojo duhovščino, šolska mladina pod svojo zastavo z učitelstvom in Marijina družba z zastavo, na kateri so bili pripeti črni trakovi, je izkazalo zadnjo čast in ljubezen na tako sramoten način umorjenemu prestolonasledniku in njegovi soprogi, na križpotu — na Grubencah — blizu Prestranka. Iz zvonika nam je črna zastava že takoj v ponedeljek oznanovala pretužno vest, ki je pretresla mnogo vernih do solza. Žalovanje in gnus na to peklensko dejanje, pa je splošno po župniji. Bog tolaži in ohrani sivolasega vladarja! Pokojnikoma pa večni mir, za kar smo že v ponedeljek Boga prosili.

Postojna. Na kolodvoru duhovščina in uradništvo vseh branž, kompanija prostovoljcev s svojimi častniki, precej ljudstva. Črne zastave iz uradnih poslopj.

Z Rakeka: Na peronu: šolska mladina z zastavo Cerknica, Rakek, Unec, duhovščina Cerknica, Unec, požarna bramba Unec, občinski zastop Rakek, Cerknica, žandarmerija Rakek, Marijina družba Cerknica z zastavo. Pred kolodvorom velika množica iz okolice, ki je pa niso pustili na peron baje vsled odredbe inspektorata. Žalost splošna.

Dolenji Logatec: Ko je vozil danes skozi postajo Logatec dvorni vlak s trupli umorjenega prestolonaslednika in njegove soproge, je bila na postaji zbrana velika množica, ki je tvorila na peronu špalir. Zastopani so bili: občinski odbor dol. logaški, katol. izobr. društvo in Orel z zastavo, šolski otroci iz Dolenjega in Gorenjega Logatca, požarna bramba in Sokol. V sredi uradništvo okrajnega glavarstva in sodnije ter železnice.

Z Brezovice pri Ljubljani: K zadnjemu pozdravu prestolonaslednika in njegove soproge je prihitelo na naš kolodvor mnogo občinstva. Zastopan je bil občinski odbor iz Brezovice, izobraževalno društvo z odsekom Orel, ženska Marijina družba, šolska mladina z zastavami in vojaško veteransko društvo. Ravnotako iz Dobrove občinski odbor, ženska in dekliška Marijina družba z zastavami. Ko je vozil vlak z žrtvama mimo kolodvora, je do solz ganjeno občinstvo kleče tvorilo špalir. Mnogo ljudi je imelo prižgane goreče sveče. Otroci so ga pozdravljali s črnimi zastavicami. Pred vlakom so bile posute sveže cvetke.

Iz Device Marije v Polju: Na postaji Zalag sta tudi požarni brambi iz Zaloga in Zg. Kašlja izkazali zadnjo čast prestolonasledniku in njegovi soprogi. Iz mnogih hiš, iz šole, cerkve ter županstva vise žalne zastave. Žalovanje je splošno.

Tudi na drugih postajah po Kranjskem so bile, kakor že včeraj omenjeno, slične manifestacije ljudstva iz ljubezni do nadvojvode Franca Ferdinanda in do ideje, za katero je padel.

Na Zidani most je došel dvorni vlak ob 2. uri 41 minut in je stal 5 minut. Iz hiš žalujejo zastave, svetilke na kolodvoru so prižgane in v črno zavite. Na peronu in za progo je spreved molče in odkrito počastilo zelo veliko ljudstva, duhovščina, ki je blagoslovljala mrljica, uradniki, župani, obč. odborniki, učitelstvo s šolsko mladino, vitez pl. Gutmanstal iz Radeč, podpolkovnik pl. Puteany iz Loke, eks-celencia pl. Hornik iz Širja. Pri sosednjih župnijah pojo zvonovi in opominjajo k molitvi za blagega prestolonaslednika in plemenito ženo. Žalovanje je splošno.

Iz Maribora: Točno ob 4. uri 20 minut je privozil dvorni vlak na mariborski kolodvor. Na peronu, raz katerega sta veli 2 črni zastavi, je čakalo več sto ljudi. Svetilke na peronu so bile zagnjene s črnim suknom. Navzoči so bili pri dohodu vlaka načelniki vseh mariborskih javnih uradov, poveljnik mariborske posadke, stolni kapitelj, mnogo uradnikov in častnikov. Vlak je stal samo 5 minut. V voz za vence so izročili načelniki uradov in častniki več vencev. Z obrazov vseh navzočih se je brala globoka žalost. Ko se je začel vlak pomikati, je ljudstvo s poklonom izročilo zadnji molčeči pozdrav mrtvemu prestolonasledniku in njegovi soprogi. Slovenci iz Maribora, St. Petra, Kamnice in najbližje mariborske okolice so se zbirali na severni strani Maribora ob lajteršperški cesti, tam kjer vozi most čez železni tir. Bilo nas je več stotaj, večina v črni obleki. Ko je vlak z lahno brzino vozi mimo nas, smo se odkrili in tako mlače pozdravili onega, ki je nas Slovene tako iskreno ljubil. Ko je vlak izgubil izpred naših oči, so celo mnogim rsnim možem pri-tekle solze žalosti na lica...

Hoče pri Mariboru: Hočki Slovenci smo šli z zastavami, s črnimi flori, belo oblečena dekleta s črnimi trakci, društva, Orel, župani itd. na kolodvor čakati mrtvaški vlak. Mladenički in starci so bili solznih oči, ko je drdral mimo nas brzovlak z onim mrtvim bitjem, ki je hotelo biti nam Jugoslovonom po očetovsko vdano. Globoka tuga je legla na našo dušo. Glasna molitev je donela po hočkem polju za blagor duš obeh rajnih...

Iz Orehove vasi pri Mariboru: Trupli nadvojvode in prebлага soproge sta se danes, dne 2. julija ob 4. uri 5 minut tukaj mimo peljali. Občinski odborniki, Orli, požarna bramba, častita duhovščina, gg. učitelji, šolska mladina in veliko število ljudi iz Orehove vasi, Slivnice, kakor tudi iz sosednjih vasi se je zbralo in postavilo v špalir na postajališču. Iz zvonikov, kapelic, obč. urada in postajališča so plapolale črne zastave, v Slivnici, Ho-

žah, Framu se je zvonilo. Ta prizor je bil v srce pretresujoč in ljudstvo je jokalo.

Slovo na meji slovenske domovine.

Št. Ilj v Slovenskih gorica: Na stotine obmejnih Slovencev in Slovenk se je zbralo v Št. Ilju, da izkažejo zadnjo čast nesrečnemu prestolonasledniku in njegovi soprogi. Vsi so nemo zrlj tja, odkoder bo prisopihal dvorni vlak. Bilo je ob 4. uri 35 minut, ko se je vozilo mrtvo truplo čez mejo slovenske zemlje. Odkrito vam moram priznati, da smo jokali obmejni Slovenci... Nek notranji, skrivnostni duh nam je pravil: Kot blisk je tekla vaša bodoča nameravana sreča mimo vas in nikdar se več vrnila ne bo... Navzoči so bili vsi naši župani, občinski odbori, duhovščina, mladina, vsi, prav vsi, ki smo od rajnega pričakovali bodočo srečo. Molili smo, vroče molili za dušni blagor obeh nesrečnih žrtev.

Pesnica: Jareninski, pesniški, kungoški in marječki Slovenci so se zbrali pri postaji Pesnica. Množice so glasno molile, drugi zopet jokali. Vsi hribi med Št. Iljem in Mariborom so bili polni žalujočih...

× × ×

Na postaji Laze so pričakovali vlak s trupli pokojnega prestolonaslednika in soproge duhovščina, občinski odbor občine Dolsko, izobraževalno društvo z zastavo, Marijina družba z zastavo, šolska mladina z zastavo in učiteljsvom.

× × ×

Domžale.

Strašni dogodek je v dno duše pretresel Domžalce. Ko se jim je v ponedeljek jutraj v pridigi povedalo, kakšen grozen zločin se je izvršil, je bilo ljudstvo kar prevzeto silne žalosti in je jokalo. Raz mnogih hiš vise črne zastave. Občinski odbor je imel v torek pop. izredno sejo, na kateri se je soglasno sklenilo in odposlala sledeča brzojavka na deželnega glavarja dr. Iv. Susteršiča: »Občinski odbor občine Domžale, zbran v žalni seji dne 30. junija glasom soglasnega sklepa ponižno prosi Vaše blagorodje, da blagovolite na Najvišje mesto sporočiti njega največje ogorčenje nad nesrečnim zločinskim umorom Njega cesarske Visokosti prestolonaslednika Franca Ferdinanda in Njega preblage gospe soproge, najglobokejše sočutje in zagotovilo popolne udanosti in neomajne zvestobe do Njega Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. in do prejasne cesarske hiše.« Slovesne sv. maše zadušnice, ki bo v soboto jutraj ob 8. uri, se korporativno in z žalujočimi zastavami udeležijo: šolska mladina, veteransko društvo, požarna bramba Domžale in Stob, Orli, katol. izobraž. in podporno društvo in občinski odbor.

Občinski svet na Jesenicah

je sklenil dne 30. junija 1914.: »Dne 28. junija 1914. je hudobna zločinska roka izvršila v Sarajevu atentat na Njegovo cesarsko in kraljevo Visokost gospoda nadvojvodo Franc Ferdinanda, prestolonaslednika Avstro-Ogrske monarhije, in Njeno Visokost gospo soprogo vojvodinjo Zofijo Hohenberg, katera sta bila od proklete zločinske roke umorjena. Vse čuteče državljane je ta vest pretresla, ker se nam je s tem ugrabilo bodočega našega očeta in cesarja. Raditega sklene občinski odbor občine Jesenice na Gorenjskem sledečo izjavo: Občinski odbor občine Jesenice izraža pri izvanredni seji dne 30. junija 1914. najglobokejše sožalje in izraža svoje ogorčenje na nizkotno propagando, kateri je postal žrtev plemeniti gospod cesarski princ in njega gospa soproga. Tem potom izraža občinski zastop občine Jesenice neomejeno vdanost habsburškemu prestolu in našemu sivolase-mu vladarju Francu Jožefu I.

POLOŽAJ V ALBANIJI OBUPEN.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Drača, da je položaj kraja in mesta Drač obupen. Sodijo, da vstasi mesto s severne strani napadejo, kjer ne bi mogle vojne ladje poseči v boj. Malisori groze, da mseto zapuste, če pridejo dunajski prostovoljci. Strelnih jarkov bi potem ne mogel nihče braniti. Sveti bataljoni so v Epiru zopet vpostavili začasno vlado in groze mestu Teratin.

CERKVENI VESTNIK.

Duhovne vaje za duhovnike bodo pri oo. jezuitih v Ljubljani tudi letos večkrat. Meseca julija bodo enkrat, začetek dne 20. julija ob 6. uri zvečer. Meseca avgusta bodo dvakrat; začetek 3. in 17. avgusta. Za september in oktober se bo pozneje naznanilo. Čč. gg., ki

se hočejo duhovnih vaj udeležiti, naj blagovoljno to prej naznanijo predstojništvu.

Dnevne novice.

— **Ne mečite kamnov na zveste Hrvate in Slovence!** Del nemškega časopisa poizkuša izrabiti nekaj aretacij, ki so se izvršile te dni tudi na Slovenskem. Bilo je aretiranih par zmešanih ljudi v Trstu in v Ljubljani, ki so umor odobraval. Aretacije so se izvršile s silno naglico, ker sicer bi ljudstvo s takimi ljudmi samo obračunalo. Tako je razpoloženje med našim ljudstvom. Par zmešanih ljudi pa ni naš narod. Tisti nemški listi — katerim je jutranja in večerna pesem »Die Wacht am Rhein« in ki poizkušajo sumničiti Hrvate in Slovence, naj se raje obrnejo na Dunaj. **Pozvedeli smo, da je bilo samo tekmo nedeljskega popoldneva aretiranih na Dunaju 256 oseb, ki so odobraval sarajevski zločin.** Ondi lahko tudi poizvedo, da je samo srečnemu slučaju pripisovati, da ondi, kjer stoji sedaj Votivna cerkev, pred leti našega cesarja ni umoril zmešan človek, rodom Nemec. Hrvatsko in slovensko ljudstvo je zadnje dni podalo dovolj dokaza o svoji odkritosrčni zvestobi do prestola, **nikjer v Avstriji ni bila žalost tako splošna, tako iskrena kakor v naših deželah.** Potniki pripovedujejo, da so drugod večinoma le na javnih poslopih črne zastave, pri nas je vse odeto v črno. Včeraj pa se je slovenski narod na uprav ginljiv način poslovil od svojega prestolonaslednika. Drugod po progi, je bilo vse silno oficijelno — nikjer ob progi ni bilo toliko izlivov prave ljudske žalosti kakor na progi, ki teče po slovenski zemlji. Do Št. Ilja, na svoji meji, je slovenski narod podajal ginljive dokaze svoje žalosti. Zato pa našega naroda ne pustimo sumničiti od nikogar, posebno ne od tistih, ki so jim vodnice frankfurtske barve. **Kakor je treba odločno nastopati proti velesrbski propagandi, tako morajo meročajni krogi odločno nastopiti proti tistim, ki hočejo sumničiti zvesti hrvatsko-slovenski narod in tako v kalnem ribariti za cilje, ki tudi niso v interesu habsburške države!**

— **Mladeniški tabor na Ledinah.** V nedeljo popoldne je bil na Ledinah pri Idriji zelo zanimiv fantovski dan. Prišli so naši fantje in »Orli« iz Zirov, Idrije, Črnega Vrha in mnogo drugega ljudstva iz idrijske okolice. Jutraj je bila sv. maša s pridigo, popoldne pa fantovsko zborovanje. Zborovanje je vodil g. žirovski župnik Logar. Govor je imel g. Kerhne, ki je jako zanimivo popisal razne strani fantovskega življenja in orisal pomen mladeniškega gibanja za današnje moderne čase. K sklepu je govoril tudi g. Treven. Po končanem zborovanju so nastopili naši telovadci, ki so s svojim nastopom želi dobro zaslužno priznanje. Med petjem in telovadbo nam je hitro minil veseli popoldan in prav žal nam je bilo, da jo je bilo treba mahitati zopet nazaj v »dolino«.

— **Imenovanje.** Višji okrajni zdravnik dr. Demeter vitez Bleiweis Trsteniški je imenovan za deželnega zdravstvenega nadzornika na Kranjskem.

— **Častno svetinjo** za 25letno sodelovanje na polju gasilstva je priznalo deželno predsedstvo članu prostovoljnega gasilnega društva v Spodnjem Logatcu Andreju Bajcu.

— **Nesreča v gorah. — Zopet vzrok nesreče slaba turistovska oprava.** Na Mangartu se je v ponedeljek opoldne zgodila nesreča, pri kateri so bile štiri osebe deloma težko ranjene. Neka celovška družba petih oseb, med njimi dve dami, so hoteli priti iz Mangarta v Belo peč. Pri tem je padla ena izmed dam vsled neprimernih čevljev ter potegnila s seboj tudi tri spremljevalce. Valili so se naprej 400 metrov daleč po snegu, nato pa so prišli na peščeno zemljo, ter drsli še 200 metrov daleč in obstali med dvema skalama. Dama je dobila težke poškodbe. Peti član družbe, kateremu se ni ničesar zgodilo, je odhitel po pomoč in posrečilo se mu je tudi dobiti nekaj pastirjev, da so odšli na mesto nesreče. Medtem je prišla zraven tudi neka druga družba turistov, ki so videli iz daljave nesrečo. Ponesrečence so z veliko težavo spravili v dolino. Zvečer so se mogli šele odpeljati v Celovec. Vzrok nesreči je slaba turistovska obleka.

— **Shod za žene in dekleta ribniške dekanije** se je vršil pri Novi Stifiti v nedeljo nad vse sijajno. Od vseh strani so se vile po cvetočih travnikih pojoče pisane procesije žena in deklet tja gor na romarsko goro, da je bila skoraj premajhna. V nabito polni cerkvi je imel globoko zamišljen govor g. dekan Skubic: Kako je krščanstvo povzdignilo ženo. Nato je vse ljudstvo pelo pete

litanije. Po končanem cerkvenem opravilu se je vršil shod pod milim nebom pod košato lipo. G. poslanec K. Škulj je pozdravil navzoče in poudarjal pomen tega shoda za žene in dekleta. Nekateri so ugovarjali temu shodu; ni pa namen tega shoda širiti politiko med ženstvo, ampak poglobiti versko življenje in zmisel za šensko organizacijo. Za predsednika shoda je bil soglasno izvoljen preč. g. dekan A. Skubic, za podpredsednika učitelj g. A. Pečjak. Po pozdravu g. dekana in po pozdravu, ki ga je poslal pismeno predsednik Mohorjeve družbe g. dr. Rožič, je govoril preč. g. dr. Hohnjec s Štajerskega. Naslikal nam je pomen katoliške žene v sedanjem času in važnost ženske organizacije. Povedal nam je mnogo o ženskih organizacijah na Štajerskem, kjer že preprosta kmečka dekleta govorijo na shodih in predavajo v organizacijah. Narodni ponos in samozavest združena z ljubeznijo do kmečkega dela, naj diči vsako slovensko dekle. Po njegovih lepih besedah je govoril poslanec g. K. Škulj o ljubezni do domače grude v vznešenih besedah. Majhno zemljice nam je dal Bog, a še to nam hočejo sosede — to zemljico, kjer počiva v njej naše najsvetejše. Slovenske žene naj sejejo v srca svojih otrok ljubezen in ponos do domače zemlje. Ker ni bilo časa, je izostalo nekaj govorov. Dekleta so zapela: »Venček na glavi sek«, nakar se je impozantni shod razšel.

— **Shod »Kmetске zvezе«** se je vršil v ponedeljek, dne 29. junija, v Starem Kotu. Predsedoval je g. Valentin Turk iz Novega Kota. Shod je bil izborni obisk, kar nam spričuje to, da je bila podružna cerkev v Starem Kotu nabito polna pri pridigi in litanijah, ki jih je opravil pred shodom deželni poslanec g. Škulj, kateri je na tem shodu tudi poročal o delu S. L. S. Pojasnil je ljudem novi davčni zakon, po katerem bodo prispevali bogatejši sloji, predvsem industrija in večja podjetja, višje davke kot doslej, medtem ko se je našega kmeta in obrtnika varovalo. Kazal je na hinavstvo liberalnih poslancev, ki so hoteli potrebne poviške novih davkov navaliti samo na kmeta, a bogatejši sloji naj bi ostali chvarovani. Obrazložil je tudi novi cestni zakon, po katerem se prispevki za ceste znatno znižajo, tako da ne bo plačeval kmet v splošnem nobenih višjih davkov. Razjasnil je nadalje bodoči šolski zakon, ki daje tudi preprostemu ljudstvu pravico odločevati v šolskih zadevah. Omenil je, kake zapreke se stavijo glede na cestno zvezo Laze — Prezid, posebno od strani okrajnega cestnega odbora. Toda zagotovil je, da se bo načrt preko vseh težkoč v do glednem času uresničil, za kar nam seveda jamči njegov trud in požrtvovalnost. Odgovarjal je na razna mu stavljena vprašanja. Pojasnil je gosp. poslanec ta dan resnico o neumornem delovanju S. L. S. za blagor ljudstva in pa podlost in hinavščino naših liberalcev, ki hočejo z obrekovanjem in sumničenjem kratiti zaupanje in ugled S. L. S. Ljudstvo je z vidnim zanimanjem sledilo izvajanjem gospoda govornika ter je končno enoglasno izreklo svoje neomajeno zaupanje našim vrlim poslancem. Ne smemo pozabiti tudi prizora, ki se je odigral, ko je g. poslanec h koncu javil pretresljivo vest o tragični smrti našega, Jugoslovanom tako naklonjenega prestolonaslednika in njegove soproge. Nekaj časa je stalo ljudstvo kakor nemo, a kmalu se je spustilo v glasno ihtenje, ki je šele malo ponehalo, ko je č. gosp. kaplan Kovačič iz Loškega potoka pozval navzoče k molitvi za padli žrtvi in za našega presvetlega cesarja, naj bi vsaj njega ohranil Bog še kolikor mogoče dolgo let in mu pomagal prenesti bridki udarec. H koncu pa je zavrnil iz vseh grl enotno cesarska himna kot znak vdanosti in zvestobe tukajšnjega vernega in nepokvarjenega ljudstva napram habsburški dinastiji.

— **»Slovenska Straža.«** Ob priliki shoda »Kmetске zvezе« dne 29. junija v Starem Kotu se je ustanovila tudi podružnica »Slovenske Straže« za Drago in okolico. Govorilo je na ustanovnem občnem zboru, in sicer o pomenu »Slovenske Straže« gosp. učitelj Jarh, o narodni zavesti in o sredstvih, da jo dosežemo, č. g. Kovačič, kaplan v Loškem potoku, o pravicah slovenskega naroda, katerih nas pa hočejo oropati naši narodni nasprotniki, pa je govoril v vznešenih besedah g. učitelj Pečjak iz Ribnice. Kako navdušeno je tukaj ljudstvo za sveto in dobro stvar, nam pove dejstvo, da so se domala vsi zborovalci kmetске shoda priglasili za sprejem v novo podružnico. Konstituiral se je takoj potreben odbor, in imena odbornikov so nam porok, da bo podružnica vršila svojo dolžnost v polni meri. Krivice in nasilstva, ki jih doživljamo dan zadnem od

naših narodnih nasprotnikov, naj budé v nas tem večjo odporno moč ter naj nas dramijo k vedno večji požrtvovalnosti. Posebna zahvala gre gospodičnam učiteljicam in gospodom učiteljem iz Loškega potoka in Novega Kota ter gđcna. Bartolovim iz Loškega potoka, ki se niso ustrašili dolge in slabe poti ter dali s svojo navzočnostjo celi prireditvi poseben sijaj. Posebna zahvala gre pa tudi g. učitelju Blenkušu in Starokotarjem za izborni pogostitev tujih gostov.

— **Zakon o razdelitvi skupnih zemljišč.** Zakon z dne 10. maja 1914, veljav en za vojvodino Kranjsko, s katerim se izpreminja deželni zakon o razdelitvi skupnih zemljišč in uredbi dotičnih skupnih pravic do njih uživanja in oskrbovanja, je izšel v XI. kosu deželnega zakonika, izdanega in razposlanega dne 25. junija 1914, ter stopi dne 9. julija 1914 v veljavno moč.

— **Turjak.** V nedeljo po sv. Ahacu je vsako leto pri naši podružnici sv. Ahca na Malem Ločniku cerkveno opravilo v spomin zmage nad Turkom pri Sisku, pri katerem je bil glavni poveljnik Andrej grof Turjaški. Letos je ondi po cerkvenem opravilu predaval okr. sodnik z Brda g. Avsec »o nepotrebnih pravdah pri godiščih«. Ljudje so ga poslušali z vidnim zanimanjem.

— **Hišna najemnina.** V svrhu odmere hišne najmarine za leto 1915 in 1916 je podati do konca avgusta 1914 napovedi o hišni najemščini vseh hiš v Ljubljani pri c. kr. davčni administraciji na Bregu št. 6. Tiskovine za napovedi in popise hiš ter za prijavo in odjavo praznih stanovanj se dobivajo v Zadržni tiskarni na Starem trgu št. 19. Ravnotam so na razpolago tudi tiskovine za naznanila službovalcev in uslužbencev glede vzprejema v službo in izstopa, v zmislu zakona o osebnih davkih. — Ker so navadne prijave v večini slučajev pomanjkljive in povzročajo uradne poizvedbe strankam vsled tega samo pota in nepotrebne pisarije, je želeli, da se poslužuje občinstvo tiskanih obrazcev.

— **Romarjem.** Ministrstvo je z dne 27. maja 1914 št. 19.103 izdalo odlok, v katerem se opozarja vsi oni, ki prirejajo romarske vlake v tujino, da se bo strogo pazilo na vse udeležence, posebno pa še na mladeniče, ki so podvrženi vojaški dolžnosti. Imeti morajo s seboj vse potrebne dokumente, ki so potrebni pri prehodu na mejah in na potu v tujino.

— **Požar.** Iz Štange pri Litiji nam poročajo: V sredo dne 1. julija popoldne okoli 4. ure nas je prestrašil glas zvona in klic »gori!« V Dragovškem je posestniku Val. Gorše — vulgo Štihu — zgorel hlev s skednjem, šupo in drvarnico. V hlevu pa par volov in dva junčka. Domači so bili na travniku pri sušenju sena, pustivši doma nekaj otrok, ki so bržkone zažgali in povzročili nesrečo. Največja nesreča za posestnika je pač izguba živine in pa — ker ni bil nič zavarovan! Doklej se bo še varčevalo tam, kjer ni na mestu? Zavaruj vsak svoje poslopje in pazi na otroke!

Štajerske novice.

— **Po naročilu lavantinskega knezofskijskega ordinariata** naj se mrtvaška opravila na Spodnjem Štajarskem z zvonenjem vred po rajnem nadvojvodu in njegovi soprogi opravita v soboto dne 4. julija in ne, kakor je bilo prvotno določeno.

— **V Orehovi vasi pri Mariboru** je občinski odbor pod predstvom župana in državnega poslanca Pišeka v izvanredni seji dne 2. julija sklenil sledečo izjavo: »Z globoko bridko žalostjo smo zvedeli o groznem umoru Njegove cesarske Visokosti nadvojvoda naslednika Franca Ferdinanda in njegove plemenite soproge. Naša srca krvavijo in žalost je neizmerna. Molimo za pokojnega nadvojvoda in njegovo preblogo soprogo in prosimo naj bi Vsegamogočni krepčal našega preblagega vladarja presvetlega cesarja Franca Jožefa, ter nam ga ohranil še mnogo let! Prosimo naj c. kr. okrajno glavarstvo naše globoko sožalje in udanost tronu Njih Veličanstva sporočiti blagovoli.

— **Sanitarne razmere** v Mariboru so pod vso kritiko. Sploh je čudno, dase n. pr. škrlatica zadnji čas silovito širi. Vsak dan se pojavljajo novi slučajji. Govori se, da je sedaj v mestu nad 60 slučajev škrlatice. Dosedaj je škrlatica imela svoj sedež nekako na desnem bregu (v Magdalenskem predmestju). Zadnji teden pa je nastopila cela vrsta slučajev tudi na levem mestnem delu. Poroča se nam, da je v hiši Augasse št. 5, ki je last bogataša Badlana, obolela kar naenkrat cela vrsta otrok. Štiri izmed teh so odpeljali v bolnišnico. Sinček hišnika Botolena je

kron. O tem ni nikakega dvoma; pač pa zavarovanje, ozir. način zavarovanja naleti semtertja na razne ovire, bodisi od organista samega, bodisi od cerkvenih predstojništev. Po živahni debati, ki se je vnela o tem vprašanju, se je sklenila sledeča resolucija:

»Organisti ljubljanske škofije, zbrani na sestanku v Novem mestu, naprosajo preč. knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, da blagovoli dati v škofjskem listu č. gg. župnikom navodila glede zavarovanja organistov in da dovoli v to svrhu celotni prispevek iz cerkvene blagajne.«

Sestanku so sporočili svoje pozdrave in simpatije: mil. g. dr. Elbert, proš. novomeški in gg. organisti: Hlebce, Mali, Samec in Vurnik.

Skupni obed udeležencev sestanka se je vršil pri »Štemburju« v Kandiji. Tudi tu se je izrekla še ta in ona beseda v prid organistovski stvari. Med prijateljskimi pogovori in veselimi petjem je žal prekmalu minul čas lepega sestanka.

Zadnje vesti.

NAŠ CESAR.

Dunaj. V zgodnjih jutranjih urah se je danes peljal cesar iz Schönbrunn na dvor. Občinstvo ga je živahno pozdravljalo. Kljub velikemu razburjenju zadnjih dni je zdravje cesarjevo popolnoma zadovoljivo. Prihodnji teden pojde cesar zopet v Išlo. Sedaj poročajo, da je cesar, ko je izvedel o strašnem atentatu v Sarajevu, vzkliknil: »Moj Bog, kaj moram vse doživeti! Ubogi otroci! Ubogi otroci!«

CESAR DOVOLIL PRESTOLONASLEDNIKOVIM OTROKOM LETNO APANAŽO.

Dunaj. Cesar je dovolil otrokom umorjene prestolonasledniške dvojice dedno apanažo v taki višini, ki jim bo omogočila, da bodo vsi trije lahko živeli kot dosedaj. Ta cesarjev akt je bil tembolj potreben, ker gmotno stanje prestolonaslednikovih otrok ni ravno kaj ugodno. Premožanje, ki je je zapustil pokojni nadvojvoda znaša sicer čez 20 milijonov, toda vse to premoženje razven dveh milijonov, je naloženo v posestvih, ki pa so upravljena silno luksemburško in ne nosijo dosti dobička. Kapital je torej mrtvo naložen. Kakor se poroča, je tudi včerajšnja avdienca novega prestolonaslednika Karla Franc Jožefa veljala v prvi vrsti temu vprašanju, in se je moral Karl Franc Jožef zavezati, da bo tudi on, ko postane vladar, dovolil otrokom pokojnega nadvojvode, določeno apanažo.

TRETJA ŽRTEV SARAJEVSKEGA ATENTATA.

Sarajevo. Podpolkovnik Merizzi, ki je bil pri bombnem atentatu nevarno ranjen, umira. Rana se mu je inficirala ter je nastopil krč. Zdravniki so izgubili vsako upanje, da mu ohranijo življenje.

ŽRTVI NA MRTVAŠKEM ODRU NA DUNAJU.

Dunaj. Na tisoče in tisoče ljudi je danes defiliralo mimo mrtvaškega odra v dvorni župni cerkvi. Na krstah leže samo štirje venci. En venec rož in imortel ima rdeče-bele trakove, na blede-rdečem traku so imena otrok: Sofija, Ma. Rrns. Ob strani sta venca grofa Lonyaya in grofice Štefanije Lonyay, ki imata za nadvojvodo napis: Nepozabnemu prestolonasledniku v večni ljubezni in hvalečnosti grof Elemer Lonyay in Štefanija Lnyay, ob krsti vojvodinje Hohenberg pa: Zadnje, najiskrenejše pozdrave iz zvestih ljubečih src grofa Elemerja Lonyaya in Štefanije. Na stotine drugih vencev je bilo prinešenih na dvor.

POGREB POKOJNEGA PRESTOLONASLEDNIKA IN SOPROGE.

Dunaj. Trupli umorjenega prestolonaslednika in njegove soproge ob 4. uri tu slovesno cerkveno blagoslovijo in ju odpeljejo danes ob 10. uri 50 min. zvečer z zahodnega kolodvora v Artstetten.

Dunaj. Trupli pokojnega prestolonaslednika in soproge vojvodinje Hohenberške bodo ob 10. uri 50 minut zvečer prepeljali ob navzočnosti nadvojvodovega spremstva v Großpöchlern ter prepeljali z brodom ob 2. uri 30 minut ponoči preko Donave v Artstetten, kamor prideta krsti pred grad ob pol 4. uri zjutraj. Tu ju bodo položili v župni cerkvi na mrtvaški oder. Po prihodu nadvojvode Karla Franc Jožefa, nadvojvodinje Zite, nadvojvodinje Marije Terezije, Marije Anunciate, Marije Jožefe, vojvoda Alfreda Wirtemberškega, princa Alfonza Burbonskega in bližnjih sorodnikov pokojnikov in njihovih otrok bodo ob tri četrt na 12. uro dopoldne vzdignili podčastniki 4. dra-

gonskega polka in ulanskega polka št. 7., nakar ju jutri točno opoldne definitivno položijo v grobnico gradu Artstetten ter se udeležniki pogreba vrnejo na Dunaj.

TUDI NEMŠKI PRINC HENRIK ODPOVEDAL UDELEŽBO PRI PRESTOLONASLEDNIKOVEM POGREBU.

Dunaj. Na Dunaj je prispela oficijelna vest, da je tudi brat nemškega cesarja, pruski princ Henrik, ki naj bi bil cesarja Viljema zastopal pri prestolonaslednikovem pogrebu, odpovedal svojo udeležbo. Princ Henrik se je danes iz Berlina, odkoder je hotel odpotovati na Dunaj, zopet povrnil v Kiel. Kakor se čuje iz popolnoma zanesljivega vira, sta nemški cesar Viljem in princ Henrik odpovedala svoj prihod na Dunaj na podlagi dejstva, da je policija na Dunaju odkrila obširen anarhistični komplot, naperjen proti cesarju Viljemu, oziroma princu Henriku, ter opozorila berlinsko vladu, da odklanja vso odgovornost, če bi cesar Viljem ali princ Henrik vkljub tej opozoritvi prišla na Dunaj. Dunajska policija je danes in včeraj aretirala nekatere mednarodne anarhiste, ki so prispeli na Dunaj. — Cesar Viljem obišče pozneje avstrijskega cesarja.

Dunaj. Policija taji, da bi aretirala dva anarhista.

Dunaj. Policijski ravnatelj izjavlja, da ni nikdar rekel, da ne prevzame odgovornosti, ako se sedaj pripelje nemški cesar k pogrebu.

Dunaj. Cesar Viljem obišče v kratkem našega cesarja v Išlo.

K VČERAŠNJI DEMONSTRACIJAM NA DUNAJU.

Dunaj. Demonstracije so se končale šele, ko je prišla policiji na pomoč pehota in kavalerija, ki je zaprla Paulansko ulico.

Dunaj. Vsi listi svare pred ponovnimi demonstracijami in pozivajo občinstvo, naj ne ponavlja demonstracij.

Dunaj. Srbsko poslaništvo in privatno stanovanje srbskega poslanika sta močno zastražena. Policija je dobila nalog, naj ne trpi nobenih demonstracij. Demonstracij danes zvečer skoro gotovo ne bo, ker je srbski poslanik na srbsko zastavo, katero je izobesil iz svojega stanovanja, pripel tudi črn trak in je izjavil, da je ni izobesil iz izzivalnega namena, ampak samo v znak žalosti in da jo po cerkvenem blagoslovljenju danes zvečer odstrani.

VSA POSLANIŠTVA NA DUNAJU ZAŠTRAŽENA.

Dunaj. Vsa poslaništva, ne samo srbsko in rusko, so od močnih policijskih straž zastražena. Zastražena so celo nemško, angleško in laško poslaništvo.

SRBSKEGA SVARILA NI BILO.

Dunaj. Uradno poročajo: Poročilo, katerega so prinesli nekateri listi, da je dunajsko srbsko poslaništvo pred atentatom opozorilo merodajne avstrijske oblasti na obstoj nameravanega atentata na prestolonaslednika, je popolnoma neresnično.

ODKRITJA ODLIČNE OSEBE?

Reka. »Riječke Novine« poročajo »od odličnega prijatelja izven redakcije«: Leta 1904. je rajni prestolonaslednik v intimnem krogu ljudi odločno dejal: »Ich werde mit meinen Slawen regieren.« Vojaški krogi so te dni pravili, da se je cesar letos v Ischlu nameraval odpovedati prestolu in da bi bil Franc Ferdinand v jeseni sprejel pri-sego armade ter po svojem znanem tri-lističnem programu proglasil preustroj monarhije. Zato ga je »Hrvatski Dnevnik« tudi pomenljivo pozdravil kot »bodočega hrvatskega kralja«. Navzočnost vojvodinje Hohenberg v Sarajevu dokazuje, da se je pri obisku v Sarajevu šlo za več nego navadne vojaške vaje. Za to so pa Srbi izvedeli in uničili nade hrvatskega naroda. Hrvati v Opuzenu niso zastoj molili »Miserere«, ko se je spreved peljal mimo.

DIMOVIĆ NA DUNAJU.

Sarajevo. Vodja zmernih Srbov dr. Dimović je odpotoval na Dunaj, da intervenira zaradi protisrbskih demonstracij.

»PIEMONT« ZAPLENJEN.

Belgrad. Vlada je list »Piemont« zaradi članka »Žerajić — Princip« zaplenila.

JUGOSLOVANSKA AKADEMIJA IN PRESTOLONASLEDNIK.

Zagreb. Izve se, da je jugoslovanska akademija, ki od smrti Strossmayerja sem nima pokrovitelja, bila naprosila prestolonaslednika za pokroviteljstvo. Prestolonaslednik je bil pripravljen je sprejeti, ako mu cesar dovoli. Ta pa mu baje tega ni dovolil.

REZULTAT PREISKAVE ŠE NI ZNAN.

Dunaj. Vest, da sta morilca priznala komplot, ne odgovarja resnici. Tudi druge vesti o njunih izpovedih so neavtentične. Preiskava se vodi strogo tajno.

VEDENJE HRVATSKIH SOCIALISTOV.

Zagreb. Socialistična stranka napoveduje generalni štrajk, ako bi pravaši okoli »Hrvatske« nadaljevali protisrbske demonstracije.

IZGNANI SRBI.

Sarajevo. Srbskega časnikarja Klobasico so prepeljali na mejo. Izgnali so mnogo srbskih ciganov.

KAJ HOČEJO.

Dunaj. »Deutsche Volksblatt« piše, da je sarajevska tragedija znamenja bankerota slovanoljubnega kurza v Avstriji; z dragoceno žrtvijo se je plačalo prepričanje, da so edina opora Avstrije Nemci.

VELIKE DEMONSTRACIJE V SPLITU.

Split. Pravaši so priredili velike demonstracije pred občinsko hišo. Množica je zažgala srbsko zastavo. Policija je bila napram množici brez moči.

ZAPOVEDANA ŽALOST NA SRBSKEM DVORU.

Belgrad. Prestolonaslednik (!) Aleksander je zapovedal osemdnevno žalovanje na srbskem dvoru po nadvojvodu Franc Ferdinandu.

PREISKAVA PROTI JUGOSLOVANSKEMU DIJAŠTVU NA DUNAJU.

Trst. »Edinost« poroča: Tekom današnjega dne so se nadaljevale preiskave med dunajskim slovenskim dijaštvom, pristaši jugoslovanskega gibanja. Dopoldne je bil aretiran še neki medicinec. Oba dijaka so na policiji ponovno zaslišali. Zasliševanje se je nanašalo na zveze slovenskih dunajskih visokošolcev s srednješkolskimi organizacijami v Ljubljani, ki obstoje baje v Ljubljani in proti katerim je preiskava ravno naperjena. Sicer pa preiskave v Ljubljani in na Dunaju niso v zvezi s tragičnim dogodkom v Sarajevu. Kakor čujemo, se bodo na podlagi dunajskih preiskav preiskave v Ljubljani zopet obnovile in nadaljevale tudi na Dunaju.

Dunaj. Tu so se vršile preiskave v srbskih akad. društvih »Šumadija« in »Zora«, ki so v zvezi z jugoslovansko nacionalistično organizacijo med dijaštvom. Aretiran je bil včeraj tudi nek jurist iz Kranjske. Našli in zaplenili so mnogo rokopisov in obširno tajno korespondenco. (V Ljubljani je aretiranih šest dijakov. Op. ured.)

× × ×

SENJSKI ŠKOF UMRL.

Reka. Včeraj ob pol 6. uri popoldne je umrl na pljučnici senjski škof Rok Pučić v starosti 64 let.

POGREB POKOJNEGA MEDICINCA URŠIČA.

Bekštanj. Truplo pokojnega medicina Fr. Uršiča, člana »Danice«, so pripeljali v domovino ter se vrši pogreb v nedeljo ob 4. uri popoldne v Malestičih.

SREČKANJE 30. DRŽAVNE DOBRODELNE LOTERIJE.

Dunaj. Pri včerajšnjem srečkanju 30. državne dobrodelne loterije je zadela glavni dobiček 200.000 K srečka št. 427.806, 50.000 K je zadela srečka št. 214.345.

ALBANIJA IN ITALIJA.

Neapelj. Minister Turiuli je prišel v Neapelj in je obiskal Essad pašo ter mu izjavil, da je knez Wied spoznal svojo krivico ter da bo njegov povratek pozdravil z veseljem. Nekateri časnikarji poročajo, da knez ne vé drugega izhoda iz brezupnega položaja dežele, kakor potrebo evropske intervencije. Turkan paša je došel v Rim, da prosi italijansko vladu oprostjenja za pogosta žaljenja, ki jih je zadnji čas doživela Italija v Draču.

Rim. Turkan paša je včeraj ob 2. uri 55 minut popoldne odpotoval na Dunaj.

ZMEŠNJAVE V ALBANIJI.

Rim. Močno italijansko brodoge je na poti proti Draču, ker so iz Drača prišle vesti, da je položaj brezupen.

Dunaj. Iz Drača uradno poročajo: Varnostna služba je vsled neprestanih vlomov Malisorov v Draču in okolici poostrena. Prenek Bib Doda se vrne prihodnje dni v Drač, da stavi knezu predlog, naj se zopet prodira proti vstašem. Razbite njegove čete se zbirajo pri Alessiju. V taboru vstašev je razpor. Nad 1000 vstašev se je vsled tega

vrnilo na svoje domove. Orožniki so v boju ustrelili 15 vstašev. Nekateri vesti trdijo, da je bil Isa Boljetinac pri Triljanu umorjen. (Isa Boljetinac je bil že tolikokrat »umorjen«, da se morda tudi ta njegova »smrt« ne bo potrdila. Op. ured.)

RUSKI MINISTRSKI SVET SE POSVETUJE.

Peterburg. Ruski ministrski svet se je včeraj zbral, da se posvetuje o po sarajevskem atentatu nastalem mednarodnem položaju.

SPORAZUM V VPRAŠANJU ORIENTSKE ŽELEZNICE.

Dunaj. Med Avstrijo in Srbijo se je v vprašanju Orientske železnice dosegel sporazum. Srbija zgradi sandžaško železnico z zvezo z dalmatinskimi. Konvencionalni tarif se proglaš kot permanenten in se bodo določili tarifi z ugodnostmi za 10 let.

UNIJA MED SRBijo IN ČRNOGORO.

Dunaj. »Reichspost« poroča, da je unija med Srbijo in Črnogoro gotova stvar, čeprav se ne proglaš. Vendar pa ne bosta ne dinastija Njegušev ne Karađordjevičev odstopili. Tudi skupščini ostaneta obe. Uvedla se bo polagoma skupna armada, finance in diplomatsko zastopstvo, oziroma trije skupni ministri. Zgodilo se je pod patronanco Rusije in s privoljenjem Rumunije.

SAMOUOMOR MORNARIŠKEGA ČASTNIKA.

Pulj. Tu se je ustrelil ladijski poročnik v lokalni službi Hans Mallik von Dreyenburg.

FRANCOZI PREKORAČILI NEMŠKO MEJO.

Dne 26. m. m. je neki francoski kavalerski oddelek prekoračil nemško mejo južno od Noveauta.

AVTOMOBILNA NEZGODA NADŠKOFA.

Pariz. Tourski nadškof Negre se je peljal v sredo z avtomobilom na sprehod v okolico. Nadškofov avtomobil pa je zadel z vso močjo v neki tovorni avtomobil in se popolnoma razbil. Nadškof je težko ranjen, kakor tudi duhovnik, ki ga je spremljal.

Rajni prestolonaslednik kot državnik.

Grof Sternberg, ki je rajnega prestolonaslednika dobro poznal, objavlja v »Neues Wiener Journalu« članek, ki se peča z rajnikovimi političnimi nazori. Izvaja: Prestolonaslednik je imel popolnoma izdelan načrt za izpremembo ustave v Avstriji in na Ogrskem. Za Avstrijo bi se bil pustil na Češkem venčati. Sam sem mu izročil tisto knjigo, ki opisuje natančno, kako da je bil za češkega kralja venčan Karel VI. Nameraval je deželne in avtonomne oblasti podržaviti in poslovniške državne in deželne zborov potom odredbe tako izpremeniti, da bi bila izključena vsaka obstrukcija. Sodil je, da ni nič bolj nevarno, kakor absolutizem in da ni nič bolj škodljivo, kakor zaviranje parlamentarnega delovanja. Splošno volilno pravico je smatral za edino rešitev nasproti hegemoniji malega števila ogrskih politikov, ki v zvezi z denarnimi zavodi zatirajo 11 milijonov Nemažarov. Napačna je sodba, da je bil enemu ali drugemu narodu bolj naklonjen. Trdno je bil namreč prepričan, da bo kot vladar dolžan, da zagotovi vsakemu narodu svoje pravice, predvsem enakopravnost. Bil je konservativen v tistem smislu, kakor njegov oče ali knez Schwarzenberg, a bil je zelo demokratičen. Lueg je bil njegov vzor, politika za široke ljudske plasti na katoliškem tleh. Najvišji smoter mu je bil, da obnovi čisto upravo in da jo zagotovi. Kupljivost naslovov in redov je zaniževal. Glavne točke, ki jih je njegov politični program obsegal, so bile povzdig državne misli, ojačenje in okrepitev gospodarskih in vojaških sil dežele, strnitev disparatnih političnih tvoritev v celoto. Rajni prestolonaslednik je bil zelo pobožen, ne le za druge, marveč tudi zase. Sodim, da bi bil zelo pospeševal versko misel. Bil je prijatelj narodov v Avstriji in na Ogrskem. Priznaval je zgodovinske pravice Čehov, zahteval je pa tudi nemščino kot državni jezik. Jezikovni tohuvaobu je najodločnejše obsojal. Sovražil je vsako obliko šlendriana in lenobe, zato se je vse treslo pred njim. Le njegova najožja okolica je poznala njegovo brezmejno ljubeznivost, dobroto in hvalečnost. Temperamenta ni imel srečnega. Znal se je strašno razjeziti, a če se je prvi vihar polegel, se je zopet stara dobrota pojavila. Imel je izrečne anti- in simpatije, nemogoče je skoraj bilo ga pregovoriti, če je kaj sklenil. Njegova naj-

v sredo umrl. V tej hiši je bil že pred tremi tedni en slučaj škrlatice. Zbolel je otrok poštnega uradnika Pfeilerja zelo akutno na škrlatni. Otroek je ostal v hiši, kjer je vse polno otrok. Voda se zajema od pipe, kjer zajemajo vsi stranke cele in še stranke sosednje hiše.

š Zmaga pravice. Vse kar v mariborski okolici nemškutarsko in liberalno misli, je zadnje leto blatilo in sramotilo našega delavnega poslanca Piška v Orehovi vasi pri Mariboru. Njegov trmoglav svak Lobnik pa je postal celo žrtev te hujškarije. Ubogal je svoje nemškutarske in liberalne prijatelje in je Piška grdo žalil. Pišek je poklical sodnijo na pomoč. Skoro leto dni se je vlekla pravda. Piškovi nasprotniki so zbirali in iskali sredstev, da bi za svoje obdolžitve našli dovolj podlage. A niso je! V soboto dne 27. junija se je vršila pred mariborsko sodnijo končna obravnava, od katere je izšel gosp. Pišek kot popolni zmagovalec. Njegov nasprotnik Anton Lobnik, žrtev liberalne in nemškutarske hujškarije, je bil obsojen na 10 dni zapore ali 100 K globe in v plačilo vseh pravnih stroškov, ki so zelo veliki. Dokaz resnice za velike žalitve, katerega so nemškutarski liberalci hoteli doprinesti, se jim je popolnoma ponesrečilo. Piška je zastopal dr. Leskovar oziroma njegov koncipient dr. Alojzij Juvan. K zopetni zmagi pravice iskreno čestitamo!

š Mladeniški in orlovski tabor pri Sv. Ani v Halozah se je vršil na Petrovo, dne 29. junija izvanredno veličastno. Orli iz Maribora, Ljutomera, Središča, Ormoža, Hoč, Slivnice in Ptujja so se iz postaje Moškanjci peljali na okinčanih vozovih pod hrib Sv. Ane. Sprejem je bil v dolini pod cerkvijo. Pozdravil nas je kaplan in haloški Orel č. g. Ivan Baznik. Od tam smo korakali na čelu godbe na hrib k Sv. Ani. Tam je imel v cerkvi govor č. g. Ognjeslav Škamlec, župnik iz Leskovca. Sv. mašo je daroval č. g. Raf. Potrč, kaplan pri Sv. Trojici. Pri sv. maši sta stregla Orla Bendé in Kolbek. Po sv. maši se je vršil pred cerkvijo velik mladeniški tabor. Udeležilo se ga je nad 2000 ljudi. Shod je otvoril deželni poslanec gosp. Meško. Prvi je govoril naš voditelj dr. Anton Korošec, ki je med splošno pozornostjo naznanil nedeljski žalostni dogodek v Sarajevu, ko je pod morilčevim krogljoo nehalo biti srce, ki je tako ljubilo nas katoliškomisleče Jugoslovane. Z obrazov tisočere množice se je brala globoka žalost. Govornik je nato razpravljal, kaka naj bo vzgoja naše mladine. Govorili so še: poslanca Brenčič in Meško, urednik Žebot, domači župan Stumberger, kaplan Baznik, domači g. župnik Vogrin, domači mladenič Milošič, načelnik ljutomerskega Orla Novak, mladeniči Sever, Svenešek, Hren, Vidovišek in zastopnik kat. narodnega dijaštva. Shod je zaključil poslanec Brenčič. Dasiravno vsa tisočera množica navdušena za naše cilje, vendar je ležala težka mora tuge in bolesti na naših srcih radi prevelike izgube, ki nam jo je prizadajal sarajevski atentat. — Po večernicah se je na prostoru vrh hriba blizu cerkve proizvajala telovadba naših Orlov pod vodstvom br. Korena in Horvata. Vse točke so se izvajale precizno in med splošnim odobravanjem tisočeroglave množice. Ljudstva je bilo nad 2000. Od glavarstva poslani orožniki niso imeli opravka, ker so se naši fantje mirno in zgledno vedli. — Ta slavnost je za Haloze pred Ptujem velikega pomena.

š Mi vstajamo, in Nemcev je strah! Ker so se koroški Slovenci začeli braniti proti napadom nemških sodeželanov, in sicer braniti z veliko navdušenostjo in odločnostjo, postalo je Nemce strah. Poročali smo že, kako so gnali celovskega župana, preoblečenega v Slovenca, k ministrom na Dunaj, kjer je moral povedati, da je z Nemci zadovoljen in da so le nekateri »hujškarji« nezadovoljni, zato naj vlada pomaga Nemcem. Toda ministri so spoznali volkove v ovčji obleki in so se smejali koroškemu nemškutarjem. Zdaj so koroški nemškutarji za zadnjo nedeljo, dne 21. t. m. zbornali Nemce iz cele Avstrije skupaj na »ljudski shod« v Celovec, kjer so za božjo voljo prosili svoje sobrate po drugih deželah, naj jim pomagajo. Tudi na vlado so se obračali, naj jim vendarle pomaga, kajti nemškutarji so baje najbolj zvesti Avstriji, Slovenci pa ne! Kajpada, Slovenci pojejo cesarsko pesem, nemškutarji »nemško stražo ob Renu«. Slovenci kličejo »Živela Avstrija!«, Nemci pa kličejo: »Proč od Avstrije! Bero lin je naš vzor.« Med Nemci je veleizdajalska struja zelo močna, zato v boj proti veleizdajalskim Nemcem, v brezobziren in vesel boj! In sveta dolžnost vlade je, da v tem boju stoji ob strani Slovencev! Na shodu v Celovcu sta tudi celjski dr. Ambrožič in posla-

nec Marklj jokala, kako slabo se godi slovensko - štajerskim nemškutarjem. Oh, ubožki!

š Marija Nazaret v Savinjski dolini. Tukajšnja dekliška Marijina družba, ki je najstarejša v Savinjski dolini, bo obhajala dne 12. julija svojo desetletnico. Zato ob 10. uri slovesno sveto opravilo. Slavnostni govor bo imel priljubljeni organizator naše slovenske mladine vlč. g. dr. J. Hohnjec, slovesno sv. mašo pa bo daroval preč. g. Iv. Rotter, dekan v Škalah. Popoldan po litanijah pa bodo vpriporile naše družbenice dve dekliški igri s petjem. Dekleta od blizu in daleč, dne 12. julija v Nazaret!

š Vlom v cerkvene nabiralnike. Te dni sta se klatila po Ptujju dva potepuha. Skušala sta najprvo vlomiti v nabiralnik v minoritski cerkvi, kar se jima ni posrečilo, ker so nabiralniki opremljeni s skrivnimi ključavnicami. Nato sta šla v mestno farno cerkev, kjer sta vlomila v nabiralnike in pobrala iz njih denar. Dozdaj vlomilcev še niso izsledili.

š Zapri so v Ptujju zaradi tatvin že večkrat predkaznovanega, leta 1897. v Juvancih rojenega Vincenca Goloba. Izvršil je cel kup različnih tatvin. —

š Toplice-Dobrna. Dasiravno men-da na Štajerskem ni tako vabljenih toplic, tako zanimivega letovišča za bolne in zdrave, kakor je naša Dobrna, vendar se opaža, da število gostov leto za leto rapidno pada. Letos je n. pr. došlo od 3. do 16. junija komaj 177 strank z 237 osebami, dočim je bil prejšnje leto obisk mnogo večji. Kriva je uprava, ki ne skrbi v pravi meri za ugodnosti gostov. Poleg tega uganja naša uprava nestrpno nemškutarsko in nemško - nacionalno politiko. Celo za »Štajerca« in druge zakonite lističe enake baže, osobito »Wachtarico« in »Marburgerco« skrbi, a da bi imeli gostje res pravi užitek, tega pa ne. Nadalje bi uprava rada prepovedala gostom prosto voljo na ta način, da bi isti ne smeli izbirati po svojem okusu gostilne. Hotel »Union«, ki je slučajno v slovenskih rokah, je tem gospodičem trn v peti. Opozarjamo dež. odbornika dr. Verstovška, da se dodobra pouči o naših kričočih razmerah in pošteno zaropota v Gradcu.

š Žrtvi zapeljivcev. V Mariboru so aretirali 17 let starega gimnazica Antona Kešmana iz Gaberja, okraj Brežice, ki je baje odobral sarajevski umor. V Gradcu pa je bil radi istega zločina aretiran 47letni mizarski pomočnik Anton Versič.

š Kako se v Mariboru pospešujejo nove stavbe. V Mariboru je stavbeni mojster Jožef Nekrep — ki pa mimogrede ni ne vsenemec ne hajlovec in tudi ne pročiromovec — sezidal celo predmestje novih hiš. Stavbena sekcija mestnega sveta, v kateri so skoro sami losvonromovci in vsenemci, pa dela temu podjetnemu možu vedne neprilike. Zgodilo se je že, da je moral zaporedoma podirati cele zide in strehe samo radi kapric gotovih gospodov. V zadnji seji mestnega sveta dne 24. t. m. je bila zopet na vrsti pritožba g. Nekrepa. Nekateri treznejši možje so se vendar zavzeli za Nekrepa in tako je z malo večino prodrli predlog manjšine, da se Nekrepu ugodí.

š Strela ubila kravo in petelina. Iz Dola nam pišejo: V soboto, dne 20. junija t. l. je strela ubila posestnika Mihaela Kandolf v Turju kravo in petelina. Strela je udarila v zraven hleva stoječo jablano, nato odskočila v hlev, kjer je ubila omenjeno žival.

Prestolonaslednikovi otroci ob sarajevskem dogodku.

Poročajo nam naslednje podrobnosti: Nadvojvoda Fran Ferdinand in vojvodinja Hohenberg sta pred odpotovanjem v Bosno poslala otroke na grad Chlumec in jih pustila ondi pod nadzorstvom duhovnega vzgojitelja dr. Stanowskega. V nedeljo popoldne je došel v Chlumec telegram o strašnem dogodku v Sarajevu. Nihče se ni upal otrokom povedati strašne novice. Kasneje se je pripeljala v Chlumec teta otrok, grofica Henrieta Chotek, 34letna, najmlajša sestra vojvodinje Hohenberg. kanonisa v samostanu plemenitih gospa v Pragi. Posvetovala se je najprej z dr. Stanowskim in sklenili so, da otroke počasi pripravi na grozno vest. Ko so otroci zagledali svojo teto, so planili veseli proti njej. 13letna princeznja Zofija je opazila resnobo tete. »Teta, kaj ti je? Zakaj si tako žalostna?« vprašala jo je sočutno. Grofica se je trudila, da bi odgovorila z mirnim glasom: »Otroci, danes sem dobila brzojavko iz Sarajeva, da sta papa in mama nenadoma težko obolela. Pojdite v cerkev in molite za svoje starše!« Trenutek so strmeli ubogi otroci v teto kakor nemi. Potem pa so udarili v pre-

tresujoči jok in med potoki solza so burno spraševali: »Obolela? Zakaj, kako? In ravno oba naenkrat?« Grofica, ki je sedaj tudi sama začela jokati, se je branila otrok, kolikor ji je bilo mogoče. Odgovorila je, da ne ve ničesar več, da ničesar natančnejšega ne stoji v brzojavki, da bo bržkone prišla kmalu bolj natančna vest. Jokaje so šli vsi v cerkev in otroci so vroče molili za svoje ljube straše. Medtem so prišli v grad skoro vsi sorodniki vojvodinje, grof Nostitz-Rieneck, grof Hohenburg, grof Wuthenau-Hohenthurm. Pri njihovem rodbinskem svetu je bil navzoč tudi dr. Stanowsky. Končno je dobil duhovni vzgojitelj težavno nalogo, naj pove otrokom grozno resnico. Ob 7. uri zvečer je zbral okoli sebe dr. Stanowsky otroke, ki so jih morali siliti, da so večerjali. V sosednji sobi so med tihim ihtenjem in jokom čakali strici in tete. Dr. Stanowsky je sporočil otrokom, da je zvečer prišla druga brzojavka iz Sarajeva, ki poroča, da se je staršem obrnilo na slabše in da je pričakovati najhujšega. Nenadoma je duhovnika princeznja Zofija prekinila s pretresljivim vzklikom: »Mrtva sta? Kaj ne, mrtva sta? Jaz vem že vse!« je vpila nesrečna princeznja, in oba mlajša brata, dvanaestletni princ Maks in desetletni princ Ernst sta jokala s sestro; vsi trije so bili kakor brezumni. Iz sosednje sobe so prihiteli sorodniki, vsem na čelu teta Henrieta, ki je padla ob pogledu na obupane, jokajoče otroke v nezavest. Zunaj pred vrati so stali služabniki in hišinje ter vili roke in ihteli in jokali. Celo noč so se trudili strici in tete, da bi potolažili vsled bolesti brezumne otroke. Šele proti jutru so zaspali vsled utrujenosti. Princ Maks bi moral te dni napraviti na šolski gimnazij na Dunaju izpit za tretji gimnazijski razred. Na Dunaju bi se moral sniti s svojimi starši.

Ljubljanske novice.

lj Somišljeniki v Ljubljani in okoli! Udeležite se polnoštevilno prihodnjo nedeljo ob pol 10. uri popoldne **sv. maše** v frančiškanski cerkvi. Po sv. maši je **velik shod v »Unionovi« dvorani**, na katerem damo duška ogorčenju, da nam je zlobna roka ničvrednega podleža uničila življenje nadvojvode Franca Ferdinanda radi tega, ker je srbska revolucionarna organizacija spoznala, da je njenim ciljem na poti njegova naklonjenost Hrvatom in Slovencem. Povejmo na ves glas, da hočemo storiti vse, da iztrebimo vsak poizkus v tej ali oni obliki dobiti med Slovenci in Hrvati kaj tal za velesrbsko propagando in da slovenski in hrvaški narod ob smrti svojega ljubljene prestolonaslednika ponavlja prisego neomajne in izkušene zvestobe do habsburške dinastije! **V nedeljo vsi somišljeniki na našo manifestacijo!**

lj C. kr. višja realka v Ljubljani je imela za blagopokojnim nadvojvodom Franc Ferdinandom in njegovo soprogo danes dne 3. julija ob 8. uri v šentjakovski cerkvi slovesno službo božjo. Udeležili so se je učenci in profesorski zbor v uniformah. Prof. dr. Opekca je imel kratek nagovor sledečih misli: Zgodilo se je nekaj nezasišlanega, strašnega. Ves svet žaluje z Avstrijo, Avstrija vsa žaluje in mi žalujemo nad groznim zločinom tem bolj, ker ga je izvršil propal mladenič, dijak. Toda žalovati, to ni dovolj! Treba je storiti več. Ob mrtvaškem odru visokih mrtvecev si mora mladina poživiti svojo vero, priseči znova veri zvestobo. Zakaj? Zato ker le v neveri se morejo izkrotiti taka hudodelstva, kot je to. Kjer ni več Boga in večnosti, tam ni več pokorščine, ne zvestobe, ne ljubezni do bližnjega — nič vesti! Kjer ni božjih zapovedi, tam tudi ni človeških. Kjer ni strahu božjega, tam ni nobenega strahu. Če hočemo, da bo svet boljši: bo treba vero vsepovsod globokeje zasajati. Zakaj vera je red in harmonija, nevera pa anarhija in nihilizem. Po tej veri pa danes molimo trojno molitev: Prvo za visoka pokojnika — Requiem aeternam... Druga za mnogopreiskusenega sivolasega vladarja — Gospod, obvaruj nam cesarja... In tretja za Avstrijo — Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja — Avstrijo!... Po nagovoru je bila črna peta sv. maša.

lj Rože v zadnji pozdrav mrtvemu prestolonasledniku in njegovi soprogi so od Brezovice do Zaloga in tudi na tukajšnjem južnem kolodvoru natrosile na železniški tir gospe in gospodične katoliških slovenskih organizacij. Rože so dali na razpolago razni katoliški zavodi in privatniki.

lj Sokolski zlet v Ljubljani. Kakor se govori, je deželna vlada rekurz proti prepovedi sokolskega zleta odbila.

lj Abiturlentom, ki nameravajo prositi za prihodnje šolsko leto 1914/15

za sprejem v ljubljansko duhovsko semenišče, naznanja zadnja številka »Skojiškega lista« (VII., 64), da naj svoje prošnje o se bno vložijo pri vodstvu duh. semenišča najkasneje do konca julija 1914. Prošnjam naj prilože krstni list, zrelostno izpričevalo ter imovinski, oziroma ubožnostni list. Na prošnje, ki bi pozneje došle, se ne bi mogli ozirati. Poklicani krogi namreč mislijo, da se bo oglasilo več prosilcev, kakor jih bo mogoče sprejeti. In da se bo sprejetim moglo vse potrebno pravočasno oskrbeti, zato kandidate in njih starše na ta razglas opozarjamo.

lj »Pruski častnik« aretovan v Ljubljani. Predvčerajšnjim je bil na Kongresnem trgu aretovan neki starejši človek, ki se je malo prej v restavraciji izdajal za pruskega častnika in nosil neki avstrijski službeni znak. Aretovanec je 54letni brezposelni knjigotrški pomočnik Ludovik Friderik Paußstadt iz okraja Gumbinnen na vzhodnem Pruskem.

— Zbežal je zelo nevaren tat Franc Požnenel, rojen 1887 v Lipju, obč. Planina, govori več jezikov, je bil tudi pet let v Turčiji in je v noči 29. junija iz zaporov v Krškem zbežal. Interniran je bil zaradi hudodelstva tatvine. Mož ukrade samo vrednostne stvari, denar, ure, verižice, in odpira pušice za milodare. Je zelo predrzen in nevaren za cerkve. Nosi rdečkaste brke in ima dolg, skoro špičast nos. Pri njegovi aretaciji se je našlo mnogo denarja in ur ter verižice.

lj Občni zbor »Ruskega krožka«, ki bi se imel vršiti danes, je preložen za štirinajst dni.

Sestanek organistov v Novem mestu.

Na sestanek organistov v Novem mestu, dne 24. junija t. l. je prihitelo dvajset organistov ljubljanske škofije. Sestanka se je udeležilo tudi nekaj gg. duhovnikov, med njimi gosp. duhovni svetnik Sajé iz Skaručine, g. župnik Nemančič iz Brusnic kot nadzornik organistov novomeške dekanije, in gosp. kaplan Kastelic iz Šmihela pri Novem mestu. Navzočih je bilo tudi nekoliko novomeških cerkvenih pevcev. Zborovanje, ki se je vršilo v Rokodelskem domu, je otvoril predsednik podpornega društva organistov in pevovodij s sedežem v Ljubljani, g. stolni organist Premrl. Svojemu pozdravnemu nagovoru je dodal kratko poročilo o sedanjem stanju in gibanju organistovskega podpornega društva. Društvo šteje 53 rednih, 100 podpornih in tri ustanovne člane. Društveno premoženje znaša nekoliko čez 1000 K. Društvo je začelo v zadnjem času prirejati sestanke, na katerih naj bi se organisti vedno bolj med seboj spoznavali, se vedno krepkeje organizirali in dajali eden drugemu vedno več vspodbude in navdušenja za svoj vzvišen poklic. Prvi tak sestanek se je vršil meseca novembra leta 1913. v Kamniku, sedanj v Novem mestu je drugi. Sestanki se bodo od časa do časa nadaljevali. Organisti se hočejo povsod pokazati kot stan, ki vsled svojega kulturnega dela v cerkvi in v društvi zasluži upoštevanje, gmotno in moralno podporo. — Društvo je v letu 1913. podelilo denarno podporo dvema organistoma, letos pa že trem. Društvo podpira bolne in onemogle člane, oziroma njih vdove in sirote; daje podporo tudi tistim svojim članom, ki so brez lastne krivde brez službe. Od 13.—16. jul. priredi društvo v Marijanišču v Ljubljani duh. vaje za organiste. Za zboljšanje organistovskih gmotnih razmer se je pričela večja akcija v državi sami. Zavzela se je za to nujno zadevo predvsem »Jednota hudebnih stavu« (»Zveza glasbenih stanov«) v Pragi kakor tudi Schola austriaca na Dunaju, ki je 11. maja sklicala na Dunaj pripravljeno zborovanje zastopnikov duhovščine in cerkvenih pevovodij v svrhu posvetoovanja, kako najti potrebnih sredstev za izboljšanje sedanjih nevdružnih organistovskih gmotnih razmer. Na zborovanju se je sklenilo, da se ustanovi državna organistovska organizacija, jeseni leta 1914. pa da se skliče na Dunaj zborovanje cerkvenih pevovodij in organistov iz cele Avstrije. Na vsak način smemo od te na široki podlagi zasnovane organizacije pričakovati gotovih uspehov v prav doglednem času.

Glavni referat pri sestanku organistov v Novem mestu je imel g. dež. poslanec, organist Mihelčič. Predaval je o zavarovanju organistov. Gospod predavatelj je obravnaval celo zadevo na podlagi avstrijskih državnih postav glede zavarovanja. Najvažnejša stvar je pri tem vprašanju gotovota, da so cerkve dolžne zavarovati organista, ako njegova plača dosega pri enem in istem službodajalcu vsoto 600

Nizke cene!

Kupujte in naročajte sukno, modno blago, perilo i. dr. pri

347

Zahle vaje vzorce!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.

Vseobsebovan.

večja čednost je bila njegova moralna srčnost. Če je hotel kaj izvesti, ni poznal števila nasprotnikov in ne njih sile. Hotel je in tako se je moralo zgoditi. Vedel je, da gre osobito na Ogrskem težavnim časom nasproti. Govoril sem z njim zadnjič pred poldrugim letom. Značilno je, da ga je vedno prevladala misel, da cesarja ne bo nikdar preživel. Rekel mi je takrat, ko sem ž njim govoril o obnovitvi Vavilovega reda na Češkem: Pustite me pri miru, saj ne postanem nikdar cesar. Prestolonaslednik je bil strogo natančen. Vsa pisma in spise, ki jih je za važne smatral, je shranil v pisalni mizi, ki je imela dva ključa. Enega je imel sam, drugega pa nek njegov zaupnik. Pisalna miza je bila tako sestavljena, da če bi jo bil kak nepoklicanec odprl, bi bila padla narazen. Politično je živel prestolonaslednik skoraj popolnoma ločeno in ni skoraj z nobenim občeval. Politično se je razgovarjal le z grofom Otonom Czerninom, grofom Ernstom Silva-Taroucom, z rajnim knezom Karolom Schwarzenbergom, z grofom Henrikom Clam-Martinitzom in s knezom Starhembergom. Veliko jih je živel v pozi, da so prestolonaslednikovi zaupniki, a bila je to le poza. Načelnik vojaške pisarne v Belvederu polkovnik de Bardolff je imel naročilo, da mora vse ljudi poslušati in vzeti njih obvestila na znanje. Polkovnik je imel težavno stališče, ker je moral vse prestolonaslednikove agende reševati. Prestolonaslednikova vojaška pisarna je izborna funkcionirala. Delali so v njej tako, kakor morebiti v nobenem drugem avstrijskem uradu. Osebnih ozirorov ni bilo nobenih. Ni bilo važnejšega imenovanja zadnja leta, da bi ne bilo prestolonasledniku predloženo v odobritev.

Primorske veselje.

p Čuden patriotizem. Povodom groznega zločina v Sarajevu je prevzval knez nadškof goriški, sledeč svojemu patriotičnemu čutu, odredil dne 29. junija s posebno uradno okrožnico, da naj se v celi nadškofiji in zlasti v goriški stolnici opravi slovesna zadušnica za pok. nesrečnega prestolonaslednika. Povabil je vse vernike in posebno vse c. kr. uradnike k udeležbi. Včeraj je prevzval knez nadškof dr. Frančišek Sedej opravil napovedani slovesni »Requiem«; ljudstvo je prišlo v obilnem številu, a od c. kr. uradnikov ni bilo razven deželnega glavarja in par izjem nikogar poleg. Kaj je bilo temu povod? Ali je kaj takega mogoče? Tukajšnji c. kr. okrajni glavar, namestništveni svetnik Rebek je bil razposlal, ne da bil bil poprej obvestil cerkveno oblast, da, celo proti njeni volji, po mestu naznanila, da ne bo od cerkvene oblasti napovedane maše. Vprašamo, kako pride c. kr. okrajni glavar do tega, da meni nič tebi nič odpoveduje cerkveno-patriotično, od nadškofa napovedano slavnost?

p Italijani napadli Hrvate. V Banjolah, popolnoma hrvaškem kraju v notranjem Istri, v političnem okraju Pulj, so italijanaši ustanovili italija-

naško društvo. To ustanovitev so proslavili minulo nedeljo, in ko so se bili opijanili, so začeli napadati mirne Hrvate. Hrvati so se seveda branili in tako je prišlo do precejšnjih spopadov, ki pa so se končali brez hujših posledic.

p Poslabšanje trgovske bilance. Trgovinsko ministrstvo priobčuje ravno izkaz o zunanji trgovini monarhije za mesec maj. V mesecu maju je znašal uvoz v Avstro-Ogrsko 340'9 milijonov kron (+ 55'3 milijonov kron v primeri z mesecem majem 1913), izvoz pa je znašal 238'4 milijonov kron (+ 12'3 milijonov kron v primeri z mesecem majem 1913). Od meseca januarja je znašal uvoz 1542'6 milijonov kron in je bil za 155 milijonov kron večji kakor v isti dobi lanskega leta, dočim je v istem času znašal izvoz 1118'2 milijona kron, to je 21'3 mil. kron več kakor lansko leto. Trgovska bilanca za mesec januar do vstevši maj izkazuje torej pasivnost v znesku 424'4 milijonov kron, dočim je ista znašala v minulem letu iste dobe 290'7 milijonov kron. Pasivnost za prvih pet mesecev 1914 je torej za 133'7 milijonov kron večja od one lanskega leta. To so vsekako malo razveseljive številke, ker dokazujejo, da postajajo gospodarske razmere vedno slabše in da se nahajamo še vedno v težki gospodarski krizi.

p Tramvajski voz povozil žensko. Včeraj zvečer je v Trstu neki tramvajski voz povozil 40letno Marijo Kübner. Žena je dobila pri tem poškodbo na rokah in nogah, vendar pa te poškodbe niso nevarne.

p Ožje volitve v Miljah — Izoli. V mestni skupini Milje-Izola se bodo vršile jutri ožje volitve za istrski deželni zbor med italijanskim socialistom Zorzenomom in s krščanskim socialcem Marchiom. Italijanski liberalci so sklenili, da se teh volitev ne udeležijo.

p Zapiranje trgovin v Trstu. Tržaško namestništvo je odredilo, da se morajo od 1. julija dalje zapirati trgovine že ob 7. uri zvečer.

p Poskus samoumora 12 letne deklice. 12 letna Ana S., stanujoča v Trstu v ulici Pancogaja, je včeraj ob 9. uri zvečer skočila iz tretjega nadstropja, ker jo je sestra kregala, da ni dovolj pazila na njenega otroka. Mlado samomorilno kandidatino so spravili v bolnišnico, kjer so konstatirali več notranjih poškodb.

p Padel deset metrov globoko. — Osemletni učenec Ivan Hočevar je včeraj v svojem stanovanju v ulici Petrovno št. 22. v Trstu hotel odpreti neko okno. Pri tem se je nagnil preveč ven, prišel iz ravnotežja in padel deset metrov globoko. Dobil je več težkih poškodb in so ga spravili v bolnišnico.

Nečuten zločin v Sarajevu bo v podrobnostih popisan in obrazložen v posebni knjižici, ki izide v par dneh v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani, ki bo obsegala obilo slik in tudi natančen življenjepis pokojnega prestolonaslednika in njegove plemenite soproge. Knjižica bo na razpolago za malenkostno ceno in se naročila že sedaj sprejemajo.

— Obširni vozni red, v katerem so obsežene vse železniške proge v slovenskih deželah ter tudi tuje proge, s katerimi so domače zvezane, je ravnokar izšel v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Z voznim redom je združen tudi koledar ter zaznamek za razne notice, ki obsega več praznih listov finega papirja. To je najobširnejši in najnatančnejši slovenski vozni red, ki bo vsakemu kot praktična žepna knjižica izborna služil. Ker služi vozni red v prvi vrsti reklamnim namenom, se mu je določila izjemno nizka cena, ki znaša samo 10 vin. za broširan in 30 vin. za elegantno v platno vezan izvod s predalom za razne papirje. S to ceno ogromni stroški ne morejo biti nikdar pokriti. Vozni red se dobi in naroča v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Slavnemu občinstvu ter prečastiti duhovščini priporočam svojo na novo urejeno trgovino s

klobuki

slamniki, kravtami, čevlji
itd. modnim blagom

po znatno znižani ceni.

Edina zaloga Orlovskih potrebščin.

Proseč za vsestransko tozadevno naklonjenost z zadržilom dobre postrežbe bilježi velespoštovanjem

Iv. Podlesnik-a naslednik
Stari trg števil. 10. 2146

TOVARNA ZAMAŠKOV
JELAČIN & KO
LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Mladenič

star 19 let, ki je dokončal Kmetijsko šolo na Grmu in Zadržno šolo v Ljubljani, išče službo na kakem večjem posvetu ali pri kaki zadrugi. — Več pove upravnistvo lista pod števil. 2199.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI.
POKOJNICA.
LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
SEPIZDRAVNIK PR. MARJ. DR. FR. DERGANČ

Dijaki

iz boljših hiš se sprejmejo na zračno stanovanje izborna hrana in strogo nadzorstvo. Stari trg št. 34, II. nadstropje, desno. 2185

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročja slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Usi odjemalci pišejo

da je najboljši izmed vseh v trgovini se nahajajočih

malinov sok

oni

lekarnarja Piccolija v Ljubljani.

1 poštna pošiljka z voznino in zavojnino K 5'60.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih 1 kg steklenicah.

Naročila izvršuje 677

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Geniki zastoj in franko.

Krojaški vajenec

se sprejme pri IVANU MAGDIC, Ljubljana, Dunajska cesta 20. 2164

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & KO LJUBLJANA NA BREGU.

Gorski ali lovski čevlji „WATERPROOF“ usnje. Nepremočljivi.

Specialna
vrsta

za moške in ženske samo K 10.

Cene za gospode	K 14'—, 17'—, 20'—
„ „ dame	„ 12'—, 15'—, 18'—
„ „ dečke ^{36/39}	„ 10'—, 12'—
„ „ otroke	St. 22—25 26—28 29—31 32—35 K 5'— 6'— 7'— 8'—

Garantirana kakovost po teh cenah. Cenejše vrste od kron 1'50 naprej.

za gospode	K 26'—
za gospe	„ 20'—

170